Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 775 | vineri 6 noiembrie 1964 | 8 pagini 25 bani

Mijloacele audio-vizuale sînt folosite tot mai larg în școlile noastre de cultură generală.

MIJLOACELE AUDIO-VIZUALE ȘI FOLOSIREA LOR

Mijloacele și materialele folosite în școli pentru a face procesul instructiv-educativ mai eficient, mai concret, mai legat de viață, pentru a îmbogăți conținutul lecțiilor și a facilita înțelegerea și asimilarea de către elevi a cunoștințelor n-au rămas aceleași de-a lungul vremurilor, ci s-au schimbat o dată cu dezvoltarea tehnicii, amplificîndu-se și perfecționîndu-se continuu. Dacă o serie de materiale intuitive — multe din ele, ca manuscrisele, modelele sau tabla, la fel de vechi ca învățămîntul însuși — se caracterizează prin aceea că pot fi folosite direct, fără o pregătire specială, tehnica actuală pune la dispoziția profesorilor o serie de materiale și mijloace acționate de mașini, de dispozitive electronice etc., a căror cunoaștere este absolut necesară înainte de a fi utilizate. Rezultatele net superioare obținute cu ajutorul acestor mijloace au dus la o mare răspîndire a lor, care crește neîncetat. De aceea, găsirea celor mai bune metode pentru a le folosi constituie astăzi preocuparea unui număr din ce în ce mai mare de cercetători. Studiile, publicațiile, conferințele și colocviile internaționale care dezbat problema folosirii mijloacelor tehnice audio-vizuale în școală demonstrează că modernizarea procesului de învățămînt nu este un scop în sine, ci un mijloc de a ajunge la o însușire temeinică de către elevi a unui număr cît mai mare de cunoștințe într-un timp cît mai redus.

Importanța mijloacelor intuitive audio-vizuale a fost sesizată de mult în țara noastră. Încă la începutul secolului, profesori ca dr. Gh. Marinescu, Ion Atanasiu sau Emil Racoviță — pentru a nu cita decît cîteva nume — își ilustrau cursurile cu diapozitive, diafilme și chiar filme cinematografice.

În anii puterii populare a început o largă acțiune de dotare a școlilor cu aparatură și materiale audio-vizuale. Astăzi, învățămîntul nostru este înzestrat, prin grija partidului și guvernului, cu mii și mii de aparate de proiecție (diaproiectoare și epiproiectoare), cu sute de aparate de proiecție cinematografică și aparate de sonorizare. Nenumărate filme, diafilme și diapozitive cu caracter didactic sînt folosite din ce în ce mai mult la lecții. În vederea pregătirii viitorilor profesori pentru folosirea în predare a materialelor intuitive moderne, la toate institutele pedagogice din țară s-a introdus un curs practic de mijloace audio-vizuale, la care studenții învață atît mînuirea, întreținerea și depanarea aparatelor de proiecție și sonorizare existente în școlile de cultură generală, cît și modul în care se pot pregăti cu mijloace locale astfel de aparate.

Cerințele economiei și culturii noastre, ale căror cadre viitoare sînt formate în învățămînt, impun ca bogata aparatură modernă a școlilor să fie folosită în cele mai bune condiții, astfel încît să contribuie într-o măsură cît mai largă la ridicarea pe trepte superioare a pregătirii tinerelor generații pentru munca în producție. Cercetările întreprinse în diverse școli din mai multe regiuni ale țării, numeroase discuții cu profesori din învățămîntul de cultură generală și cu specialiști în domeniul pedagogiei ne-au arătat că în ultimul timp s-au realizat multe lucruri pozitive în această direcție. Astfel, la multe școli, cum sînt, de exemplu, Școlile medii „D. Cantemir" și „Gh. Lazăr" din Capitală, Școala medie nr. 5 din Ploiești, școlile de 8 ani nr. 1 și nr. 4 din Mediaș, Școala medie din Giurgiu, ca și la o serie de școli din Anina, Comănești etc. se folosesc adesea, cu bune rezultate, mijloace audio-vizuale la lecții.

Cu toate acestea, se constată încă un decalaj vizibil între marele număr de aparate și materiale audio-vizuale din școli și numărul destul de mic de ore la care se folosesc acestea. Or, în prezent există multe posibilități pentru generalizarea folosirii mijloacelor moderne în școlile de cultură generală.

Printre condițiile menite să contribuie la realizarea acestui deziderat considerăm că pe primul loc stă ne-

Lector univ. GH. CRISTEA

(Continuare în pag. 7-a)

Interviul nostru

Grija pentru sănătatea școlarilor

De cîteva săptămîni, în toate școlile de cultură generală și profesionale din Capitală se desfășoară un control special al stării sănătății elevilor.

Pentru a afla amănunte în legătură cu această acțiune ne-am adresat dr. Virginia Russ, inspector pentru ocrotirea mamei și a copilului din secția sănătății și prevederilor sociale a S.P.C., și dr. Andrei Kelemen, șeful secției de igiena copilului și adolescentului din I.S.I.P.M. a Capitalei, care răspund împreună de buna desfășurare a acestei acțiuni.

— Ce urmăriți prin această acțiune?

(Răspunde dr. Virginia Russ).

— Acțiunea aceasta face parte din măsurile pe care statul nostru le ia în permanență pentru asigurarea și ocrotirea sănătății poporului. În situația de față avem în vedere că în dezvoltarea copilului există cîteva momente foarte importante: la vîrsta de 6 ani, în pragul intrării în școală, la 14 ani, cînd se află în ultimul an al școlii obligatorii și la 17-18 ani, vîrstă care corespunde cu sfîrșitul studiilor medii. Este necesar ca în toate aceste trei momente să fie cunoscută în mod amănunțit starea sănătății copiilor, pentru ca eventualele abateri de la dezvoltarea normală să poată fi prevenite sau corectate din vreme. Aceasta este cauza care a determinat examenul actual al preșcolarilor și elevilor.

— Prin ce se deosebește acest examen de examenele medicale la care sînt supuși în mod curent elevii în cadrul cabinetelor școlare?

— De data aceasta este vorba de un examen medical, antropometric și clinic, efectuat nu numai de medicii școlari — ca la examenele din cadrul cabinetelor școlare — ci și de medici de specialitate — oftalmologi, neuropsihiatri, endocrinologi și alții.

— În ce constă examenul?

— Să ne oprim întîi la prima grupă de copii, adică preșcolarii. La 1 octombrie, toți copiii de 6 ani, adică cei care vor intra în clasa I în anul școlar viitor, au fost luați în evidență la nivelul circumscripțiilor sanitare și examinați de medicul de circumscripție, sau de cel care răspunde de unitatea preșcolară respectivă. Copiii care prezintă cea mai mică abatere de la dezvoltarea normală sînt examinați la policlinici de medici de specialitate, spre a se preveni instalarea unor afecțiuni mai grave (este vorba mai ales de deficiențe de vorbire, vizuale, auditive etc.). Medicii specialiști pun diagnosticul și recomandă tratamentul necesar. Copilului i se întocmește un program de dispensarizare și este chemat sistematic la control, pentru a se putea vindeca pînă la intrarea în școală. Pînă la 15 martie toți copiii vor fi văzuți de medici specialiști, astfel încît să rămînă și ultimilor consultați 6 luni pentru eventualul tratament. În afară de aceasta, examenul are și un caracter de pregătire a copilului din punct de vedere medical în vederea ușurării adaptării la regimul de muncă școlar.

— În ce constau examenele la grupa elevilor din clasa a VIII-a?

(Răspunde dr. Andrei Kelemen).

— Și la elevii claselor a VIII-a este vorba de un examen medical complex, efectuat de specialiștii din policlinicile de copii împreună cu medicul școlar. El se desfășoară în mod obișnuit la nivelul școlilor pentru a-i scuti pe elevi de deplasări, fără a se perturba desfășurarea muncii în școală. De comun acord cu directorii școlilor, cu medicii școlari și cu directorii policlinicilor unde lucrează medicii specialiști, s-a stabilit un grafic orar după care sînt consultați elevii. Numai pentru investigații speciale, care nu se pot efectua la nivelul școlii, elevii sînt programați, pe grupe mici, la cabinetele și laboratoarele de specialitate. La unele

(Continuare în pag. 2-a)

Chipul viguros al patriei

Umezit de ceața adunată peste noapte, acceleratul de Suceava a intrat, gîfîind de-atîta cale străbătută, pe peronul Gării de Nord, la ceasul cînd primele tramvaie șerpuiau pe Calea Griviței. Dintr-un vagon de la capăt au scos capul pe fereastră cîțiva tineri cu șepci de liceeni, exclamînd uimiți și bucuroși, în cel mai curat grai moldovenesc: „S-o gătit drumul, băieți, am ajuns în București!".

★

Peste cîteva clipe, elevii Școlii medii „Dragoș Vodă" din Cîmpulung-Moldovenesc se aflau în drum spre Școala medie nr. 13 unde urmau să fie găzduiți. De la ferestrele aburite ale troleibuzului, Capitala se oferea privirilor lor curioase, în aceste ceasuri ale dimineții, luminoasă, primitoare. Iată Politehnica unde poate unii vor fi studenți la anul. Uite colo, unde acum doi ani erau niște magazine mohorîte, ce blocuri frumoase s-au ridicat! Cișmigiul, Universitatea, largile bulevarde, toate aceste imagini dragi ale Capitalei defilează prin fața privirilor lor. Pentru cei ce se află la prima vizită în Capitală, profesorii, colegii sînt ghizi în această călătorie matinală.

Dar gîndul tuturor se îndreaptă mai cu seamă la capătul din spre nord al Capitalei, acolo unde de cîteva luni este deschisă Expoziția Realizărilor Economiei Naționale. Și cu cît se apropie mai mult de întîlnirea cu ea, nerăbdarea, interesul elevilor cresc tot mai mult. La ora 9 fix, proaspetele noastre cunoștințe erau prezente în fața expoziției.

— Nici n-au avut răbdare să se odihnească o clipă sau să mănînce, ne-a mărturisit tovarășul Teodor Darie, directorul școlii, care a ținut să-și însoțească elevii.

Pentru vizitarea expoziției, cei șapte profesori care însoțesc grupul de elevi au făcut încă de la Cîmpulung un program minuțios. Ei s-au folosit pentru aceasta de planul expoziției publicat în ziare, de pliantele editate de biroul de presă al expoziției, de emisiunile de radio și televiziune și chiar de discuțiile cu cîmpulungenii care au vizitat-o înaintea lor. Au stabilit dinainte sectoarele la care se vor opri în mod special în cele două zile ale excursiei și, mai ales, ce vor urmări prin vizitarea sectoarelor respective. Căci profesorii au ținut seama că vin aici nu numai ca vizitatori, ci în primul rînd ca pedagogi.

Acum, disciplinați, cei 80 de elevi, fete și băieți, pășesc pe aleile largi spre impunătoarea și moderna construcție a pavilionului central. Acesta este obiectivul vizitei de astăzi.

★

Prima impresie este copleșitoare. Pline de uimire, privirile se rotesc în toate părțile, neștiind pe ce să se oprească mai întîi: pe dantelăria de sticlă și metal, măiestrit lucrată de mîinile pricepute ale constructorilor, pe sumedenia de exponate aranjate cu gust, pe agregatele lucitoare din centrul pavilionului? Totul li se pare o uriașă vitrină în care un popor întreg și-a așezat, spre desfătarea ochiului și a sufletului, tot ceea ce este mai reprezentativ din ce au făurit cu iscusință, migală și pasiune mîinile sale de constructor priceput și talentat.

Elevii se opresc sub cupola uriașă a pavilionului, acolo unde toate ramurile industriei grele, toate sectoarele de producție create sau dezvoltate în anii celor două decenii de libertate sînt reprezentate în plinătatea și forța lor, cu istorie și perspectivele lor. Se leagă repede discuții vii, însuflețite despre măsurile pe care le-a luat partidul nostru pentru dezvoltarea industriei grele, despre realizările fără precedent pe care poporul muncitor le-a obținut în anii regimului democrat-popular în domeniul industriei.

— Am citit undeva, spune Vasile Axintioaie, elev în clasa a XI-a, că țara noastră are ritmul cel mai înalt de dezvoltare a economiei naționale și în special a industriei grele.

— Da, confirmă profesorul de fizică, și acest lucru se datorește politicii înțelepte a partidului, entuziasmului cu care oamenii muncii din fabrici și uzine îndeplinesc hotărîrile lui, dînd produse tot mai multe și de calitate tot mai înaltă.

Elevii au avut de nenumărate ori prilejul să fie martorii acestui entuziasm. Cunosc, din vizitele pe care le-au făcut an de an alături de profesorii lor, clocotul muncii din uzine și fabrici, cunosc biografia șarjelor de oțel de la Reșița, pe cea a modernelor autocamioane de la uzinele „Steagul Roșu" Brașov, pe cea a uriașelor agregate produse de uzinele „23 August" și știu că ea este împletită organic cu biografia tuturor celor ce le produc. Și iată-i privind acum, în expoziție, rezultatele acestei munci clocotitoare. Plini de interes, elevii cercetează pe rînd mașinile, aparatele, dispozitivele, le admiră construcția modernă, elegantă.

★

S-au oprit în fața marelui strung „Carussel".

— Strunjește piese cu diametrul de pînă la 2 700 mm și are o greutate de 15 tone — le explică ghidul, un tînăr inginer. Uimiți, elevii admiră statura zveltă a strungului, geometria lui armonioasă și abia se abțin să nu-i atingă cu mîinile trupul uriaș.

Doar cîțiva pași mai fac și în fața lor apar mașini de rectificat, de lipuit bile, apoi mașini de filat, războaie moderne de țesut.

— Uitați-vă, războaie ca astea sînt la Săvinești, exclamă cu bucurie Cristina Iliescu din clasa a X-a, urmărind firele ca de pănjenjen ce se deapănă cu repeziciune pe mosoarele mari. Săvineștiul este bine cunoscut de elevele Școlii medii „Dragoș Vodă". Multe se și visează lîngă un astfel de război, în halate imaculate, așa ca tînăra de aici, care le dă explicații zîmbindu-le prietenește.

★

În dreptul standului de produse ale siderurgiei se ține o adevărată lecție „pe viu": profesorul de fizică face cu elevii o călătorie la izvoarele oțelului, în care exponatele de oțel strălucitor și masiv și machetele sugestive ce înfățișează furnale, oțelării și laminoarele constituie un deosebit de valoros „material didactic".

Cîțiva pași mai încolo, elevii pătrund în domeniul vast al chimiei și petrolului. În mare parte, formulele care acum au căpătat funcția de etichete ale numeroaselor produse prezentate în expoziție le sînt cunoscute elevilor de la lecțiile de chimie. Ceea ce văd însă ei aici este imaginea concretă a dezvoltării uriașe pe care o cunoaște această tînără ramură a economiei patriei noastre. Este Roznovul, este Săvineștiul, este Combinatul chimic de la Craiova, sînt toate celelalte moderne cetăți ale chimiei care au apărut pe harta țării în acești 20 de ani.

Sînt vizitate apoi alte sectoare ale expoziției, care-i introduc pe elevi, rînd pe rînd, în lumea imensă și puternică a industriei. Privindu-le, fiecare din ei deslușește noi și minunate perspective pentru răspunsul la prima întrebare gravă a adolescenței: „Ce voi fi?". Doina Mîndrilă s-a convins aici încă o dată de marile posibilități oferite de chimia organică, spre care s-a gîndit să se îndrepte. Ion Mazilu și-a întărit în fața standului cu produse petroliere hotărîrea de a munci ca inginer pe unul din cîmpurile petrolifere ale țării. Sebastian Erham se și vede într-una din marile hale ale Combinatului siderurgic din Galați. Și cu toții s-au convins o dată mai mult aici, în fața marilor agregate mînuite cu pricepere de ingineri, muncitori și tehnicieni, de faptul că, pentru a ajunge să lucreze la asemenea agregate, să dirijeze complicatele procese tehnologice, să poată face față nivelului tot mai înalt al tehnicii noastre, trebuie ca acum, pe băncile școlii, să învețe, așa cum îi îndeamnă zilnic profesorii, temeinic, cu dragoste.

★

Cîte ceasuri au trecut oare de cînd se află sub cupola uriașă? Nimeni nu știe, nimeni nu stă să măsoare timpul. Ca vrăjiți elevii își poartă pașii, alături de profesorii lor, pe la toate cele trei niveluri ale pavilionului, pe la toate standurile. La standul forestier se simt ca pe meleagurile lor. Iată uriașele gatere, iată modernele utilaje ale industriei forestiere pe care le mînuiesc cu pricepere mulți dintre părinții lor. Simt parcă mirosul tare al bradului din pădurile Cîmpulungului și Dornei și întreaga lor ființă se umple de un sentiment de mîndrie. Este bine reprezentată în expoziție și regiunea lor!

Și vizita continuă. Iată belșugul întinselor tarlale ale gospodăriilor agricole colective. Iată impresionanta varietate de produse ale industriei noastre alimentare. Iată standurile industriei ușoare, aranjate cu atîta fantezie și bun gust...

★

Către ceasurile prînzului, grupul de elevi de la Școala medie „Dragoș Vodă" a ieșit din marele pavilion. Afară îi întîmpină ziua molcomă de toamnă. Fiecare a ieșit din această adevărată călătorie de-a lungul a două decenii cu un sentiment de bucurie, de emoție copleșitoare. Pentru prima dată au avut prilejul să cunoască în întregime chipul viguros, tînăr, puternic și hotărît al patriei noastre.

Ce sentiment tulburător de mîndrie, de patriotism îi încearcă! Cît respect, cîtă dragoste pentru toți cei care au făurit aceste minunate bogății și frumuseți! Cîtă dorință fierbinte de a intra și ei în rîndurile lor, de a contribui și ei la sporirea acestor bogății și frumuseți.

...A doua zi aveau să se întîlnească din nou cu expoziția. Le-a mai rămas de parcurs un drum lung și bogat. Vor să călătorească de-a lungul și de-a latul celor 100 de hectare care o înconjoară, prin lumea înălțimilor și a adîncurilor petrolului, prin vastul spațiu al arhitecturii și construcțiilor, pe platformele mașinilor agricole, să străbată pavilionul care ilustrează impetuoasa dezvoltare a învățămîntului... Și peste tot, chipul patriei li se va înfățișa la fel de frumos, de surîzător, de luminos.

MONICA VERDEȘ

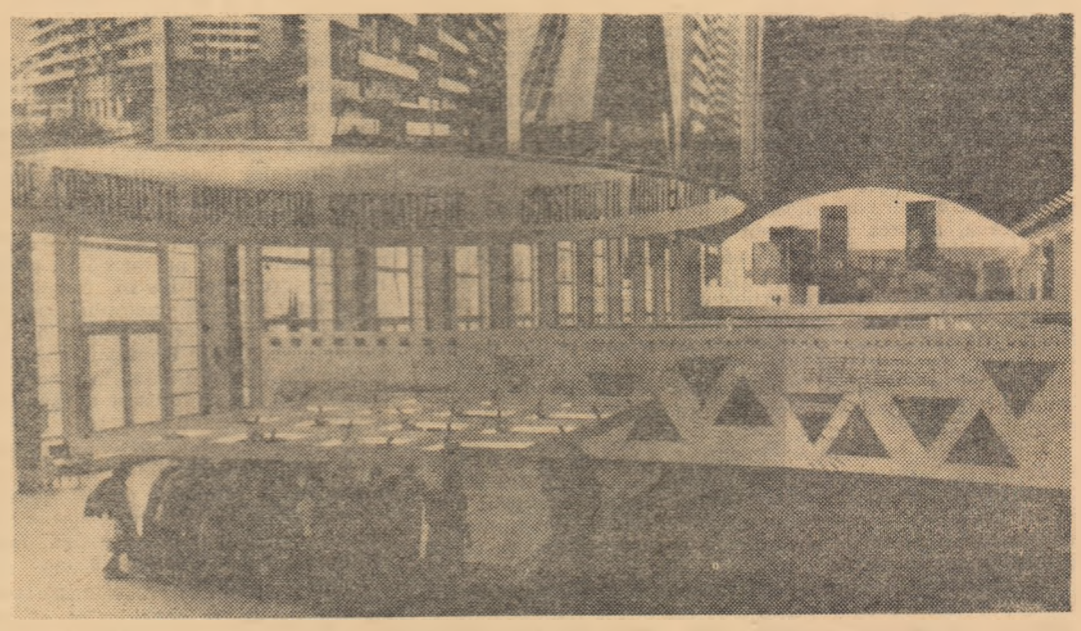

În vizită la sectorul de construcții, arhitectură și sistematizare de la Expoziția realizărilor economiei naționale

E înscris în regulament

Cu aprobarea secției

— Mobilizați pentru mîine toată echipa de dansuri a școlii. Și corul — spune directorul cu glas tare, așa ca să fie auzit în toată cancelaria. Prezentăm un nou program la căminul cultural. Tovarășul profesor Andreescu va ține o expunere despre frumusețile și bogățiile patriei noastre, iar elevii vor executa cîntece și jocuri.

— La ce oră să fie prezenți elevii în curtea școlii?

— Pe la 9. Programul începe la 10. Le spuneți să vină gata îmbrăcați în costume. Mîine e duminică, au timp să se tot gătească.

Înainte de a ieși din cancelarie, tovarășul director, mulțumit că i-a prins pe toți profesorii, le mai reamintește și cele ce sînt de făcut în duminica următoare, peste o săptămînă. O deplasare în satul vecin cu formația de dansuri. Nu este școală în tot raionul cu o asemenea formație. Să vadă și colegii de acolo ce au putut ei face cu copiii și să-și organizeze și ei asemenea formații care au o mare influență asupra sudării colectivului de elevi din școală, asupra gustului pentru frumos al copiilor.

— Trebuie să avem grijă, tovarășe director, să nu încălcăm regulamentul — se îngrijorează un profesor. Acolo scrie că duminica nu se vor programa activități extrașcolare cu copiii decît cu aprobarea secției de învățămînt.

— Da, tocmai: noi avem aprobarea secției.

— Atunci sîntem în ordine

★

Asemenea dialoguri se pot auzi în mai multe școli din raionul Șomcuța, regiunea Maramureș. Și alți profesori din acest raion își manifestă grija să nu fie încălcat regulamentul, și alți directori se prevalează de aprobarea secției. Și uite așa se face că în mai multe comune din raion elevii sînt obligați să participe, duminică de duminică, la activități extrașcolare.

— Nu este vorba de încălcarea regulamentului, afirmă unii directori. Avem doar aprobare de la secția de învățămînt a raionului.

Și, totuși, este vorba de o încălcare. **Regulamentul este, în principiu, împotriva programării de activități extrașcolare în zilele de duminică.** Prevederea respectivă (art. 74) — vrea **să prevină exagerările,** să îngrădească practicile de felul celor arătate mai sus. De aceea secțiile de învățămînt ar trebui să dea cu mai mult discernămînt asemenea aprobări, să nu contribuie ele însele la încălcarea prevederilor regulamentului.

A. C.

Grija pentru sănătatea școlarilor

(Urmare din pag. 1)

școli, cum este bunăoară Școala medie nr. 7, examenul s-a și terminat.

— Care este scopul acestui examen?

— Se știe că după terminarea clasei a VIII-a, o parte din elevi urmează cursurile școlii medii, iar o alta se îndreaptă spre școlile profesionale. Și primii, dar mai ales cei ce se îndreaptă spre școlile profesionale, au nevoie de un examen minuțios, spre a se ști dacă starea sănătății lor corespunde școlii, profesiunii ce și-au ales-o. Este drept că se efectuează un examen medical cu cîteva zile înainte de examenul de admitere. Dar, pentru ca acest examen să-și atingă scopul, este absolut necesar ca el să fie precedat de o supraveghere medicală complexă, efectuată cu mult timp înainte. În acest scop se completează pentru fiecare elev fișa cu toate datele privitoare la sănătatea sa și, în caz de necesitate, este supus unui program de dispensarizare. Astfel, în afară de prevenirea și tratarea unor deficiențe sau boli, examenul care se desfășoară acum are și scopul important de a fundamenta din punct de vedere medical acțiunea de orientare profesională a elevilor.

— Iar examenul desfășurat în rîndul elevilor din ultima clasă?

— Are și el același scop și se efectuează după aceleași criterii.

— Intrați deci și dumneavoastră, medicii, în marele număr al acelora care se preocupă de pregătirea noului an școlar.

— Da, ne străduim să dăm școlilor elevi sănătoși, capabili să învețe, să depună eforturi la nivelul cerințelor învățămîntului.

TIMPUL DE LUCRU AL ELEVULUI

La vîrsta școlară, a pregătirii pentru viață, copiii își petrec cea mai mare parte din timpul lor la școală sau acasă, în tovărășia manualelor și a caietelor de teme. Dar tocmai pentru ca această muncă a lor să dea rezultatele cele mai bune este nevoie ca ea să fie organizată rațional, să nu-i supraîncarce, căci altfel poate duce la efecte exact contrarii celor așteptate.

Cît muncesc elevii într-o zi? Cum putem face ca activitatea lor să nu le răpească din timpul necesar jocului, odihnei, să se desfășoare cu roade cît mai bogate, pe baza unui consum minim de energie? Iată întrebări pe care le-am pus mai multor cadre didactice. Publicăm mai jos răspunsurile lor.

Prof. Maria Mituță, Școala medie „C. A. Rosetti" din București:

ELEVUL SĂ PLECE DIN CLASĂ CU LECȚIA BINE ÎNȚELEASĂ.

Eforturile elevilor mei din clasa a XI-a sînt concentrate mai ales în direcția învățăturii, ei avînd de susținut examenul de maturitate și cel de admitere în învățămîntul superior. Pentru pregătirea zilnică a lecțiilor, elevii mei folosesc un număr destul de mare de ore. Iată situația în mod concret: din 89 de elevi 14 au consumat într-o zi, pentru scris și învățat, 3-4 ore, 29 între 4 și 5 ore și 46 peste 5 ore. A doua zi, din 68 elevi ai aceloraşi clase a XI-a, 6 au lucrat 3-4 ore pentru pregătirea lecțiilor, 26 între 4 și 5 ore și 56 peste 5 ore. Menționez că scrierea temelor nu depășește 1-1½ ore pe zi, cît prevede regulamentul școlilor de cultură generală. Așa dar, pe total, elevii (cei puțin cei mai mari, a căror situație o cunosc) lucrează cam mult.

Ce putem face noi, profesorii, pentru a le scurta timpul de muncă, consumul de energie, fără să renunțăm la respectarea întocmai a cerințelor programei? Căci așa se pune problema, dacă ne gîndim la atenția — pe deplin justificată — care se dă astăzi pregătirii multilaterale și temeinice a viitorilor constructori ai socialismului.

Cred că hotărîtor în această privință este ca, atunci cînd ne pregătim pentru lecție, să chibzuim foarte atent asupra modului în care vom face înțelese toate noțiunile, iar în cursul lecției să avem în vedere permanent ca fiecare lucru să fie adînc pătruns de către elevi. O problemă înțeleasă este pe trei sferturi însușită. Așa dar, apel la judecata elevilor. De ce crezi că s-a întîmplat fenomenul cutare? Cum îl explici? — asemenea întrebări trebuie să revină cît mai des în cursul explicației.

Apoi, să folosim din plin prilejurile oferite de lecție pentru buna fixare a cunoștințelor. Se mai întîmplă, nu o dată, să trecem ușor peste momentul final al lecției — acela al fixării cunoștințelor. Dar dacă procedăm așa, sau nu-l realizăm de loc (se mai întîmplă și aceasta) elevul va avea desigur mai mult de muncit acasă, căci va trebui să continue pregătirea de la un nivel mai scăzut decît dacă s-ar fi revenit în clasă asupra cunoștințelor predate, fixîndu-se cu atenție noile cunoștințe.

Și concepția noastră despre tema pentru acasă poate avea urmări asupra duratei timpului de studiu individual al fiecărui elev. Nu aș vrea să mă opresc asupra necesității de a explica tema pentru acasă, deși și aceasta are un rol bine definit în economisirea eforturilor elevului. Vreau să subliniez obligația noastră de a alege cu discernămînt subiectul temei pe care o dăm elevilor, de a o alege în raport cu ceea ce prezintă clasa specific atît în privința volumului general de cunoștințe cît și a măsurii în care s-a înțeles lecția nouă sau unele părți mai importante ale ei. Tema pentru acasă să asigure, cu minimum de efort și de timp consumat, exersarea deprinderilor și folosirea cunoștințelor dobîndite în clasă pentru mai deplina lor însușire.

Prin urmare, să căutăm ca elevii să-și însușească încă din clasă cît mai multe din cunoștințele pe care le predăm.

Învățător I. D. Ungureanu — Arad:

MANUALELE POT UȘURA MAI MULT MUNCA ȘCOLARILOR.

Stînd de vorbă cu unii elevi din clasele mai mari am aflat că numai rare ori citesc lecția din manual, mulțumindu-se în general cu notițele. Pentru că, spun ei, în manual lecțiile „sînt prea încurcate", iar ei „nu au timp" să zăbovească prea mult asupra rîndurilor lui.

Am reținut răspunsul acesta pentru că el conține un simbure de adevăr. Manualul, chemat să dea școlarului adevărate modele de vorbire, de prezentare a problemelor, să expună noile cunoștințe cît mai clar și mai corect, ar trebui să fie principalul lui instrument de lucru acasă. De ce totuși elevii nu folosesc îndeajuns manualul în studiul individual cu toate îndemnurile noastre, cu toate sfaturile pe care le dăm cu privire la modul cum să-l folosească? Pentru că, așa cum a reieșit din conversația amintită, cu toate îmbunătățirile aduse în ultimul timp cărților școlare, unele din acestea continuă să cuprindă termeni inaccesibili elevilor de diferite vîrste, introduc noțiuni noi fără să le explice, fac o seamă de digresiuni care nu sînt legate direct de conținutul esențial al lecțiilor. Toate acestea încarcă lecțiile din unele manuale, cerînd elevului conștiincios timp destul de lung pentru a le pătrunde esența sau făcîndu-l pe cel mai comod să renunțe la explicațiile din carte.

Evitarea unor astfel de neajunsuri cu ocazia revederii manualelor, este desigur necesară. Astfel, elevul va vedea în manual un auxiliar de preț, care îl ajută să-și învețe lecția ușor, s-o înțeleagă bine și repede. Așa dar, un auxiliar care poate contribui la ușurarea muncii elevului, a duratei pregătirilor pentru a doua zi.

Prof. Miltiade Ionescu, Școala medie nr. 4 Craiova:

STUDIUL INDIVIDUAL — CÎT MAI BINE ORGANIZAT.

Elevii din școala noastră provin din cele mai variate medii — de la oraș și de la sat, din familii diferite în ceea ce privește modul cum asigură supravegherea copiilor etc. La o anchetă întreprinsă în rîndurile lor, ca și ale familiilor și gazdelor, s-a constatat că majoritatea elevilor au nevoie în medie de circa 3-5 ore și chiar mai mult pentru pregătirea lecțiilor de a doua zi. Cercetînd cauzele care duc la o asemenea situație, am constatat printre altele și o proastă organizare a studiului individual, un mod defectuos de a învăța. O bună parte din copii își făceau mai întîi temele scrise, apoi învățau la materiile „ușoare" și abia la sfîrșit lecțiile mai dificile. Prin urmare, ei treceau la o muncă mai grea deja obosiți sau aproape obosiți. Alții învățau la întîmplare, fără nici o ordine. Toate acestea duc la eforturi în plus în muncă, la lungirea timpului necesar pregătirii. Să adăugăm la aceasta și obiceiul unora de a memora mecanic, lucru care se conjugă de obicei cu uitarea rapidă a noțiunilor. Slaba pregătire a unor elevi, faptul că ei nu posedă anumite noțiuni cu care trebuie să opereze în cursul studiului individual, că de fiecare dată trebuie să revadă în manual noțiunile respective pentru a le înțelege mai întîi pe ele, lungesc timpul de muncă al acestora, îi solicită la eforturi mai mari și obositoare.

În vederea scurtării timpului de lucru acasă și a sporirii eficienței studiului individual, colectivul nostru didactic a adoptat mai multe măsuri. Astfel, profesorii au primit sarcina să dozeze mai bine temele pentru acasă, să dea în clasă exerciții pentru formarea deprinderii de studiu individual, să explice, ori de cîte ori este nevoie, procedeele raționale de învățare, cînd și cum să se organizeze lucrul acasă, să arate ce pauze sînt necesare în cursul studiului și pentru ce etc.

Încă din primele lecții, la fiecare disciplină și în fiecare clasă s-au dat asemenea îndrumări, arătîndu-se școlarilor necesitatea de a înțelege materialul pe care îl studiază înainte de a-l memora, de a lega cunoștințele noi de cele însușite anterior, de a fixa noile cunoștințe prin repetiții judicios organizate. Totodată li s-au dat — pe obiecte — exemple concrete de memorare logică, atrăgîndu-li-se atenția asupra necesității de a înlătura procedeele artificiale (în special la chimie și fizică).

În același timp s-a cerut și sprijinul familiilor, arătîndu-li-se părinților cînd și cum este bine să se desfășoare pregătirea copiilor lor, atît a celor care studiază dimineața, cît și a celor care au cursuri după amiază.

Este limpede că munca bine organizată îl scutește pe elev de multe eforturi, face ca efectul strădaniilor lui să crească pe unitatea de timp. De aici, îndemnul de a privi studiul individual al elevului cu cea mai mare răspundere, buna lui desfășurare trebuind să fie permanent în atenția cadrelor didactice.

Prof. Claudia Barbura, Școala medie „Emil Racoviță" din Cluj:

SĂ FORMĂM DEPRINDERILE DE MUNCĂ INDEPENDENTĂ.

Noi, pedagogii, avem datoria să determinăm scurtarea duratei lucrului pe care îl efectuează elevii acasă nu renunțînd la exigență, nu făcînd concesii superficialității și lenei, nu trecînd peste o parte din cunoștințele pe care le prevede programa, ci ajutîndu-i efectiv să-și formeze deprinderi de muncă independentă, să lucreze în ritmul și cu intensitatea cerută, să dea un caracter sistematic muncii lor.

Iată cîteva procedee pe care le folosesc în vederea accentuării caracterului independent al muncii elevilor. La clasa a V-a, de exemplu, le-am dat să întocmească singuri planurile unor compoziții, să alcătuiască rezumate ale unor creații literare care nu au fost analizate în clasă, compuneri libere, compuneri după planșe cu teme ca: „Învățătorul meu", „Construcții noi pe litoralul Mării Negre", „Orașul meu iubit", le-am cerut să întocmească unele acte, cereri și scrisori de diferite tipuri. La clasele mai mari — de la mediu — am sporit gradul de dificultate al compunerilor. Printre subiectele date se numără „Caracterul popular, democratic și patriotic al operei lui M. Eminescu", „Contribuția scriitorilor pașoptiști la dezvoltarea literaturii", „Caracterul realist al operei lui I. Creangă" etc., care i-au pus pe elevi în situația să gîndească, să adopte o poziție proprie în judecarea faptelor și fenomenelor. La clasa a VIII-a, la o lecție de recapitulare, am cerut odată unor elevi să reflecteze asupra poeziei „Revedere" de M. Eminescu și altora asupra poeziei „Dușmancele" de G. Coșbuc, pentru a putea face o bună analiză literară orală. După 25 de minute de gîndire le-am cerut să facă această analiză după modalitățile obișnuite în orele precedente, accentuînd asupra necesității de a-și formula ideile clar, corect din punct de vedere gramatical și stilistic, de a-și argumenta afirmațiile, de a se ridica la generalizări, de a trage concluzii, de a valorifica toate noțiunile de teorie a literaturii studiate în clasa a VIII-a pînă atunci. Pe baza exercițiului oral desfășurat sub îndrumarea mea, elevii au întocmit asemenea analize în scris și asupra altor opere. Desigur, munca lor acasă a fost mult ușurată, timpul de lucru a fost sensibil scurtat, ei știind din clasă ce au de făcut, avînd deprinderile necesare pentru o astfel de activitate.

Sînt foarte atentă și la verificarea curentă, sistematică și permanentă a cunoștințelor, întrucît știu că aceasta duce la formarea spiritului de răspundere, la creșterea conștiinciozității în muncă — factori importanți în formarea deprinderii de muncă independentă. Pentru a verifica cît mai mulți elevi și cît mai des, obișnuiesc adesea să formulez pe tablă cîteva întrebări care vizează atît conținutul lecției la zi, cît și unele lecții predate anterior. După 10-15 minute de gîndire solicit pe elevi pentru răspuns. Pe cît mai mulți elevi. De asemenea, controlez regulat temele date pentru acasă, spre a-i obișnui pe școlari să lucreze și în afară de clasă — să lucreze singuri, zi de zi.

S-ar mai putea spune multe despre modul cum noi, profesorii, trebuie să contribuim la formarea deprinderilor de muncă independentă. Am dat doar cîteva exemple din experiența mea de profesor de limbă și literatură. Dar orice disciplină am preda, nu ne putem socoti scutiți de preocuparea de a dezvolta deprinderile de muncă independentă ale elevilor, pricepere lor de a studia individual. Importanța pe care o are și în această privință frontul comun al cadrelor didactice nu mai trebuie demonstrată.

Prof. Alexandrina Păuș, directoarea Școlii medii din Adjud:

ÎN FAMILIE, UN CLIMAT FAVORABIL DE LUCRU.

În activitatea pe care o desfășor de mai mulți ani am constatat că sînt încă destui părinți care neglijează condițiile favorabile pentru o muncă de calitate, cum ar fi asigurarea liniștii desăvîrșite în timp ce copilul își face lecțiile, a atmosferei calme în jurul lui, grija ca el să aibă lumină suficientă, căzînd din direcțiile optime scrisului, grija de a nu i se da sarcini gospodărești în timp ce se ocupă de învățătură etc. Nerespectarea unor cerințe de genul celor amintite îi obosește pe elevi, făcîndu-i să zăbovească mai mult pe pagina de caiet sau din manual, deci prelungindu-le și ea durata muncii.

Așa încît, un lucru pe care trebuie neapărat să-l avem în vedere atunci cînd ne punem problema eficienței eforturilor depuse pentru pregătirea lecțiilor de a doua zi și a timpului necesar acesteia este și acela de a-i îndruma pe părinți să creeze copiilor lor climatul favorabil unei munci rodnice, cît mai puțin obositoare, convingîndu-i că acesta este un element ce influențează direct nu numai buna lor pregătire, dar și sănătatea lor.

★

Părerile exprimate mai sus se bizuie pe adevărul că învățătorii și profesorii pot să facă mai mult pentru ușurarea muncii elevului, pentru scurtarea timpului necesar pregătirii lecțiilor. Nu prin nesocotirea cerințelor programei, prin renunțarea la o parte din prevederile ei, ci prin grija permanentă de a-l ajuta, de a-i crea condiții să lucreze fără dificultate, fără poticniri, nestingherit de nimic.

Precum se vede, ne-am oprit mai ales la factori care influențează indirect munca elevilor. Cît despre factorii care o influențează direct — formularea de către învățători și profesori a unor cerințe exagerate, peste prevederile programei și ale regulamentului, deci supraîncărcarea elevului — nu au făcut obiectul paginii de față, deoarece au fost dezbătute mai des în coloanele gazetei.

lectii

Elementul actual în lecţiile de literatură

La cercul literar al elevilor de la Şcoala medie „M. Eminescu" din Capitală.

Îmbogăţirea conţinutului lecţiilor cu concluzii desprinse din dezbaterile de actualitate în problemele literare intră în preocupările permanente ale profesorului de literatură, fiind în spiritul prevederilor programei şcolare.

Elevii pot cunoaşte problemele actuale ale literaturii din lectura lor individuală. Consider însă că această cale trebuie completată prin găsirea unor forme adecvate de integrare în cadrul lecţiilor a elementelor de actualitate care prezintă un interes deosebit şi care au tangenţă directă cu temele predate.

Rodnice sub raportul concluziilor aplicabile la lecţii îmi par a fi discuţiile ce se desfăşoară în timpul din urmă în jurul problemei realismului. Precizări de felul celor cuprinse în articolul „Accepţii ale realismului" („Gazeta literară", nr. 42/1964), semnat de Paul Georgescu, contribuie în măsură însemnată, după părerea mea, la evitarea unor confuzii care privesc terminologia folosită în critică şi în istoria literară. Autorul articolului admite conceptul „realism" în accepţia de realism-critic — „mişcarea ce se desfăşoară cam între 1850 şi primul război mondial" — şi într-o accepţie „universală şi eternă", după care realismul „este un raport, raportul dintre artă şi realitate, altfel zicînd, prezenţa realităţii în artă". Asemenea delimitări reprezintă un indiciu că încadrarea operelor literare în seria lor istorică şi în curente pretinde cea mai mare atenţie şi o cît mai profundă pătrundere a sensului şi semnificaţiilor noţiunilor. Amintesc aici că, în această privinţă, noi, profesorii de limba romînă, am manifestat uneori superficialitate, împinşi la aceasta şi de unele neajunsuri existente în programe şi manuale. Lucrul a fost semnalat nu o dată. Între alţii, Al. Piru arăta, în articolul „Despre studiul literaturii" (publicat în numărul 755 din 15 mai 1964 al „Gazetei învăţămîntului") că, din cauza deficienţelor în caracterizarea operei în funcţie de curentul în care se încadrează, poeţii romantici, mai ales cînd sînt protestatari, devin automat realişti şi chiar realişti critici, cu mult înainte de momentul apariţiei istorice a metodei realist-critice. Consideraţiile de mai sus aveau în vedere răspunsurile candidaţilor la examenele de maturitate şi de admitere în facultăţi, dar să nu uităm că de calitatea răspunsurilor noi, profesorii, dăm seama în primul rînd.

În articolul citat Paul Georgescu arată că de la elemente de realism la realism ca atare e o diferenţă cantitativă, iar Al. Piru, în articolul „Particularităţi ale realismului critic romînesc dintre cele două războaie mondiale" („Viaţa romînească", nr. 6—7/1963) subliniază: „Aspecte realiste se întîlnesc atît în operele clasice cît şi în cele romantice, uneori la acelaşi scriitor, dar de un curent realist şi încă realist-critic nu se poate vorbi (la noi, n.n.) pînă în jurul anului 1870". În lumina acestor păreri putem aduce la lecţii o serie de precizări arătînd elevilor că realitatea literară impune o distincţie netă între elementele de realism şi ansamblul particularităţilor şi condiţiilor care permit calificarea unei opere ca fiind realist-critică.

Consider că, în general, atunci cînd facem cunoscute elevilor concluzii desprinse din dezbaterile actuale pe teme literare trebuie să procedăm cu deosebită grijă deoarece problemele în chestiune se prezintă sub forma unor discuţii care încă nu s-au încheiat şi cărora li se aduc completări, uneori corijări. Privind problema realismului sub alt aspect, Ion Pascadi — în articolul „Realism şi valoare" („Gazeta literară", nr. 43/1964) — exprimă opinia că multe confuzii în înţelegerea realismului se datoresc transformării acestuia într-un criteriu de valoare. Articolele, studiile etc. trebuie prezentate aşadar ca atare — ca păreri de cele mai multe ori întemeiate, nefiind însă exclusă posibilitatea ca unele din ele să fie susceptibile de controverse sau de întregiri. Am însă permanent grijă ca elevii să nu ajungă la concluzia — eronată — că în problemele discutate, întrucît dau loc controverselor, ar domni arbitrarul. Dimpotrivă, caut să le formez convingerea că schimbul de păreri, străduinţa, în cazul de faţă, de a aduce precizări în folosirea unor noţiuni cît mai adecvate este extrem de utilă.

Pe de altă parte, caut ca elementele de actualitate introduse în lecţie să se integreze organic în conţinutul ei, să nu apară ca ceva lipit în mod forţat, artificial. Aşa, de pildă, la clasa a X-a, în predarea operei lui I. L. Caragiale, pentru a sublinia că de debutul literar al acestuia se leagă începuturile realismului critic romînesc — deoarece pentru prima dată în opera lui ordinea burgheză apare incompatibilă cu aspiraţiile de libertate şi demnitate umană — voi face cu elevii o paralelă între opera lui Caragiale şi romanul „Ciocoii vechi şi noi" al lui N. Filimon, ajutîndu-i să înţeleagă că acesta nu poate fi considerat ca punct de plecare pentru curentul realist-critic romînesc întrucît la data apariţiei lui (1862—1863) burghezia din ţara noastră nu-şi epuizase încă posibilităţile istorice, iar proletariatul încă nu apăruse pe arena politică. O astfel de paralelă îi va pune pe elevi în situaţia să confrunte operele celor doi scriitori, să precizeze locul lor istoric în dezvoltarea literaturii noastre.

Consider că în acest fel lecţiile pot deveni nu numai mai vii, mai interesante, dar şi mai valoroase sub raportul conţinutului, dînd elevilor o privire mai justă asupra fenomenului literar şi ajutîndu-i să gîndească ei înşişi mai adînc asupra acestui fenomen.

Prof. VASILE PARFENIE
Ineu

Şcoala şi viaţa contemporană

CĂTRE ESENŢA MODERNIZĂRII

Modernizarea este o temă la ordinea zilei în învăţămîntul din întreaga lume. Se remarcă însă, în acest domeniu, o mare diversitate de păreri şi de soluţii, dovedind că însăşi noţiunea de modernizare este înscrisă de pedagogi, psihologi, specialişti în predarea anumitor discipline şi chiar de forurile ştiinţifice şi didactice în sfere diferite atît ca amploare cît şi ca centru de preocupări.

Unii specialişti în predarea matematicii, fizicii, chimiei, biologiei etc., se interesează în special de disciplina respectivă şi vor să rezolve problema modernizării prin introducerea în tematica programelor a elementelor noi determinate de progresele uriaşe ale ştiinţei şi tehnicii în ultimul deceniu, de îmbogăţirea tezaurului culturii mondiale. O serie de specialişti în tehnica predării consideră, la rîndul lor, că problema respectivă se rezolvă prin introducerea mijloacelor audio-vizuale moderne în procesul de predare. Dar oricît de multe cunoştinţe noi ar dobîndi elevii în domeniul fizicii nucleare, de pildă (se pune de altfel şi întrebarea: în ce măsură pot fi extinse liniar cunoştinţele elevilor în raport cu posibilităţile lor obiective de a-şi însuşi aceste cunoştinţe şi dacă o asemenea extindere are o eficienţă reală), oricît de spectaculoase ar fi experimentele privind învăţămîntul programat sau telepedagogia, acestea, concepute ca măsuri separate, nu duc la ceea ce ar trebui să fie modernizarea învăţămîntului, ci sînt — ca să folosim o imagine din domeniul arhitecturii — doar nişte renovări parţiale. Evident, cerinţele societăţii contemporane, ale uimitoarei revoluţii tehnico-ştiinţifice din zilele noastre depăşesc nivelul unor asemenea transformări limitate. Ele implică o acţiune complexă, care să determine nu numai o simplă extindere a ariei de cunoştinţe.

Învăţămîntul socialist din ţara noastră, prin concepţia sa de bază, prin forţele sale vitale şi motrice — legăturile indisolubile cu viaţa, cu producţia — dispune de climatul şi condiţiile cele mai propice modernizării.

Să ne referim mai întîi la o serie de aspecte privind prima verigă a învăţămîntului.

Cunoştinţele elevului din primele clase (I)

— Propuneţi după cît se pare — constată cu surprindere adepţii aplicării integrale a pedagogiei clasice, ca şi o parte dintre reprezentanţii părinţilor (care revăd trecerea lor prin primele clase primare aureolată de un nimb romantic) — să se efectueze modificări structurale chiar şi în conţinutul şi forma de desfăşurare a studiului elevilor din primele clase.

— Da, pentru că este o cerinţă pe care o impune însuşi progresul vieţii sociale. Încercaţi, printr-un efort de imaginaţie, să vă închipuiţi o lecţie desfăşurată în clasa a II-a a unei şcoli obişnuite de astăzi, la care se foloseşte un mijloc audio-vizual modern, de exemplu filmul didactic. Dacă la această lecţie ar asista un renumit pedagog din trecut — Pestalozzi sau Komensky — singurul lucru care i-ar provoca uimirea ar fi aparatul de reproducere a imaginii în mişcare, căci cunoştinţele predate, ca şi metodele de lucru, i-ar fi aproape perfect cunoscute de pe vremea lui. Corolar paradoxal la un asemenea efort de imaginaţie: filmul, nu pedagogia de acum două sau trei secole, pare neobişnuit în ansamblul procesului de instrucţie desfăşurat încă, astăzi, în primele clase.

— Oricît aţi încerca să modernizaţi procesul studiului ştiinţelor la primele clase, nu puteţi trece peste faza de început a lui „cît fac 2 + 3?". Nu puteţi începe decît cu aritmetica. Sau, după ce afirmaţi că trebuie să se lupte în general împotriva supraîncărcării, propuneţi ca supraîncărcarea să înceapă din prima clipă a pătrunderii copilului pe porţile şcolii?

— Nici nu ne gîndim să escamotăm prima treaptă a pregătirii elevilor, deşi — după părerea unor psihologi cu reputaţie mondială, ca şi a multor specialişti în predarea matematicii de altfel — nu aritmetica şi calculul cifric, ci geometria ar trebui să constituie prima treaptă în predarea cunoştinţelor matematice, întrucît face o legătură nemijlocită cu realitatea înconjurătoare cunoscută de elevi. Cu atît mai puţin nu urmărim să-i supraîncărcăm pe şcolarii primelor clase. **Problema este de a face ca studiul elevilor din primele clase să fie mai sistematic, mai ştiinţific.**

Prin greutatea ei specifică deosebită în ansamblul pregătirii şcolare a tinerei generaţii, prin numeroasele şi complexele probleme pe care le implică, modernizarea procesului instructiv-educativ în primele clase ale şcolii generale constituie una din preocupările majore ale pedagogiei, a forurilor conducătoare ale învăţămîntului din majoritatea ţărilor lumii cît şi a UNESCO. Sînt remarcabile, în această privinţă, cercetările creatoare efectuate în ultimii ani în învăţămîntul nostru, cunoscute şi peste hotare. Într-un număr recent al revistei „I problemi della pedagogia", de exemplu, prof. Luigi Volpicelli, specialist de renume mondial în domeniul pedagogiei, evidenţiază în mod special, într-un articol de sinteză asupra organizării, conţinutului şi tendinţelor actuale ale învăţămîntului nostru, experimentarea sistemului de predare cu profesori de specialitate la clasele I—IV şi a formării orizontului ştiinţific al elevilor în cadrul acestui sistem.

În momentul de faţă, pregătirea şcolară a elevilor din clasele mici — mai ales a celor din clasele I—II — are în vedere, în proporţie dominantă, formarea unor deprinderi — deprinderi cu componente de ordin intelectual atunci cînd este vorba de calcul, deprinderi cu componente intelectuale, vizuale şi motrice în cazul însuşirii scris-cititului sau al desenului etc. De abia apoi, treptat, ponderea dominantă revine cunoştinţelor cu caracter

Aceeaşi lecţie – procedee diferite

Printre criteriile importante ale organizării lecţiei, ale selecţionării judicioase a metodelor şi procedeelor se numără, după părerea noastră, şi un criteriu care, deşi foarte important, nu este luat totdeauna în considerare. Este vorba, anume, de necesitatea de a ţine seama, în organizarea lecţiei, şi de ansamblul de obiecte care figurează în orar în ziua respectivă. Cerinţa este impusă de curba eforturilor elevilor. Oboseala, a cărei consecinţă imediată este slăbirea, dispersia atenţiei, diminuează capacitatea de efort a elevilor. Ea se instalează obişnuit după primele 2 sau 3 ore de curs şi acţionează mai activ îndeosebi la şcolarii care au cursuri după-amiază.

Mulţi pedagogi afirmă că variaţia, alternarea corectă a obiectelor de învăţămînt în orar atenuează, prin însuşi acest fapt, oboseala pricinuită de activitatea anterioară venirii la şcoală, ca şi pe aceea acumulată în orele precedente de curs, permiţînd menţinerea atenţiei şi a proceselor psihice necesare muncii în timpul lecţiei chiar la ultimele ore din zi. Este adevărat că obiectele de învăţămînt sînt variate prin conţinutul lor, că orarul caută să le alterneze. Toate însă solicită atenţia, memoria, gîndirea, voinţa — procese care, la elevi, se află încă în plină formare. De aceea, după o muncă intelectuală de circa două ore, capacitatea lor de concentrare diminuează. Această diminuare se poate accentua dacă lecţiile la care participă ei au o structură monotonă : acelaşi fel de a verifica, de a preda ori consolida cunoştinţele. Pe de altă parte, este ştiut că, cu cît atenţia elevilor a fost solicitată mai mult în activitatea anterioară, cu atît mai puţin va putea fi ea angajată în cea ulterioară dacă profesorul nu adaugă interesului provocat de obiectul însuşi mijloace de „şoc" al atenţiei.

Aşadar, pentru evitarea inconvenientelor de mai sus se impune să ţinem permanent seama şi de criteriul organizării lecţiei după locul ei în orarul zilei şi în funcţie de obiectele ce s-au predat înaintea ei. Iată de ce, cînd îmi pregătesc lecţiile, am în vedere întotdeauna locul pe care îl ocupă ele în ansamblul muncii unei zile. Mai mult : caut să dau o organizare diferită chiar aceleiaşi lecţii, ţinută la două clase paralele, dacă ea se desfăşoară la ore diferite. Astfel, dacă la o lecţie care are loc în prima oră verific tema dată pentru acasă prin schimbarea caietelor între elevi, la lecţia care are loc în ora a V-a verific eu însumi tema, deoarece elevii, fiind obosiţi, nu pot decît să creeze dezordine şi neînţelegeri în cursul controlului reciproc. La fel, în verificarea cunoştinţelor, dacă urmăresc la ambele clase, să spunem, cum citesc elevii într-o limbă străină, în primul caz cer unora din ei să citească cîte o propoziţie, traducînd-o integral sau parţial, în timp ce ceilalţi elevi primesc sarcina să urmărească lectura şi să corecteze ori de cîte ori este nevoie, pe cînd în al doilea caz, utilizînd mijloace de „şoc" al atenţiei, citesc eu însumi, cerînd elevilor să mă corecteze dacă greşesc. Aceasta le trezeşte imediat interesul ; mă urmăresc îndeaproape şi corectează deîndată greşelile mele intenţionate.

Folosesc procedee diferenţiate şi în predarea noilor cunoştinţe, ca şi în fixarea lor.

Verificînd, pe parcursul predării, justeţea elaborării metodice a lecţiei după criteriul expus, am constatat că rezultatele sînt incomparabil mai bune.

Prof. DUMITRU BARABAŞ
Bacău

Operaţiile cu fracţii ordinare

M

I s-a întîmplat deseori să constat, la unii elevi, dificultăţi la efectuarea operaţiilor cu fracţii ordinare, în special adunări şi scăderi. Cercetările făcute în această direcţie mi-au arătat că, deşi elevii respectivi cunosc procedeele ce trebuie aplicate la operaţiile cu fracţii, nu ştiu să aleagă procedeul cel mai indicat fiecărui caz în parte.

Pentru a înlătura acest neajuns, am prezentat elevilor mei o schemă a operaţiilor cu fracţii ordinare. Astfel, le-am arătat că la adunarea fracţiilor care nu au acelaşi numitor putem distinge două cazuri : 1) numitorii nu admit un divizor comun (de exemplu 4, 5 şi 3); 2) numitorii sînt numere neprime între ele, cu două variante — a) numitorul comun este unul dintre numitori (de exemplu 12, 20, 60 şi 15) şi b) numitorul comun este cel mai mic multiplu comun al numitorilor (de exemplu 40, 56 şi 70).

Trecînd apoi la discutarea cazurilor, am atras atenţia elevilor asupra faptului că în cazul I, unde numitorul comun este egal cu produsul numitorilor fracţiilor respective, fiecare fracţie se amplifică cu produsul numitorilor celorlalte fracţii. La prima variantă a cazului II, numitorul comun este 60, multiplul fiecăruia din ceilalţi numitori. Am determinat apoi separat factorii de amplificare prin împărţirea lui 60 la fiecare din cei patru numitori şi am efectuat amplificarea propriu-zisă cu aceşti factori. In sfîrşit, pentru cea de a doua variantă a cazului II am calculat întîi cel mai mic multiplu comun al numitorilor (în exemplul nostru 280). Am determinat apoi separat factorii de amplificare şi am efectuat de asemenea amplificarea propriu-zisă.

Am atras atenţia elevilor asupra faptului că la determinarea numitorului comun nu se iau în considerare numitorii care sînt divizori ai celorlalţi numitori. De pildă, presupunînd că avem de adunat patru fracţii cu numitorii 28, 14, 35 şi 7, nu ţinem seama de 14 şi de 7, întrucît ei sînt divizorii lui 28 şi respectiv 35.

Exerciţiile efectuate în clasă le-am ales în aşa fel încît rezultatul să apară fie ca o fracţie supraunitară, fie ca una reductibilă, fie şi una şi alta, ceea ce i-a obligat pe elevi să scoată întregii sau să simplifice fracţia obţinută la răspuns. Procedeul acesta i-a pus în situaţia să aprofundeze treptat tehnica acestor calcule atît de utile.

Pentru sistematizarea procedeelor folosite la scăderea fracţiilor ordinare am înfăţişat elevilor aceleaşi cazuri ca şi la adunare, avînd grijă să aleg astfel exerciţiile încît, după aducerea fracţiilor la acelaşi numitor, numărătorul fracţiei de la descăzut să fie mai mic decît cel al fracţiei de la scăzător. Aceasta i-a obligat pe elevi să transforme un întreg de la partea întreagă a descăzutului. La fel am procedat în cazul scăderii unei fracţii sau unui număr mixt dintr-un număr întreg, combătînd sistemul practicat în unele locuri de a se da întregului numitorul 1 şi a efectua în continuare aducerea la acelaşi numitor. Am insistat în mod deosebit asupra faptului că la adunare şi scădere nu se lucrează cu fracţii supraunitare şi că, atunci cînd acestea există, ele se transformă întîi în numere mixte şi abia apoi se începe operaţia propriu-zisă.

In ceea ce priveşte predarea înmulţirii şi împărţirii fracţiilor ordinare am insistat mai mult asupra împărţirii lor (întrucît împărţirea se reduce, pînă la urmă, tot la înmulţirea a două fracţii). Am atras atenţia elevilor că la înmulţire şi împărţire numerele mixte trebuie să devină neapărat fracţii supraunitare, deci invers ca la adunare şi scădere. De pildă, în cazul exerciţiului $6\frac{6}{11} : 144$, deîmpărţitul se transformă în fracţie supraunitară iar împărţitorului i se dă numitorul 1. Se inversează fracţiile obţinute, se face simplificarea şi abia apoi se efectuează înmulţirea propriu-zisă. Astfel elevii se obişnuiesc să facă toate simplificările posibile înainte de a trece la efectuarea propriu-zisă. In acelaşi timp, i-am făcut atenţi asupra faptului că unele împărţiri se pot face direct, atunci cînd termenii fracţiei de la deîmpărţit se divid la cei de la împărţitor.

Aplicaţiile care le-am făcut cu elevii fie la predare, fie cu prilejul fixării sau recapitulării, au cuprins exerciţii referitoare la ambele cazuri şi variante. Firește, nu m-am limitat numai la exerciţii care se pot efectua uşor (de exemplu, prima variantă a cazului II), ci am trecut în revistă, prin calcule, toate ipotezele amintite.

Prezentînd elevilor o sistematizare a operaţiilor cu fracţii ordinare, obişnuindu-i să înceapă prin a cerceta numitorii acestora, pentru a determina corect şi varianta de care este vorba în exerciţiul dat, i-am ajutat să rezolve cu uşurinţă exerciţiile cu aceste fracţii, să înlăture dificultăţile pe care le întîmpinau în trecut.

Prof. CH. MAZARACHI
Galaţi

ştiinţific. Nici în acest stadiu, însă, nu se urmăreşte încadrarea cunoştinţelor din diferite domenii în sistemul unitar, logic al ştiinţelor respective şi nici a gîndirii specifice spiritului acestora. De abia după primele patru clase se încearcă formarea la şcolari a unui sistem ştiinţific de cunoştinţe. Tocmai aceasta este baza obiectivă a faptului că mai persistă încă în cadrul actualei forme a procesului instructiv-educativ „pragul" între clasele a IV-a şi a V-a pe care măsurile ce privesc numai sfera didacticii nu-l pot reduce cu desăvîrşire.

Este drept s-au făcut unele progrese şi în această privinţă. Dacă în trecut primul contact al elevilor din şcoala primară cu ştiinţele naturale, de exemplu, se realiza în cadrul unei împărţiri cel puţin bizare din punct de vedere ştiinţific a animalelor în „animale domestice şi animale sălbatice", „animale care se caţără sau se tîrăsc" etc., astăzi copiii învaţă că deosebirile exterioare sau cele privind cadrul de viaţă nu sînt determinante pentru clasificarea animalelor, că între păsările domestice şi păsările sălbatice, bunăoară, există apropieri mult mai mari decît între mamiferele şi păsările domestice. Totuşi multe lucruri au rămas încă nerezolvate.

Să revenim, de exemplu, la acea simplă problemă a lui $2 + 3 = \square$ Cîte deosebiri pot fi făcute, chiar în cadrul ei, între modul de a o formula şi de a orienta gîndirea şcolarului spre găsirea soluţiei ! Se poate pune întrebarea clasică : „cît fac doi plus trei ?", dar se poate pune astfel problema încît să determinăm treptat înţelegerea de către şcolar a unui principiu fundamental al matematicii, al legăturii între termenii unei egalităţi, de care se va folosi atît în studiul geometriei cît şi al algebrei. Se poate de pildă formula întrebarea „ce alt nume putem da sumei doi plus trei ?". Aparent această a doua formulare este complicată, accentuează caracterul abstract al operaţiei matematice, dar dacă vom explica mecanismul soluţiei pe o dreaptă a numerelor, pornind cu diviziuni egale de la 0, dacă situîndu-ne pe această dreaptă în punctul numit 2 vom adăuga o distanţă egală cu trei unităţi care ne va duce în punctul numit 5, îi putem ajuta pe şcolari să înţeleagă faptul că avem de-a face nu cu o simplă adunare de cifre, ci cu o legătură interioară a sumelor unor mărimi de orice natură. Duce un asemenea procedeu la supraîncărcare ? Fără îndoială că nu. Dimpotrivă, sporeşte accesibilitatea explicaţiilor şi pregăteşte terenul pentru înţelegerea ulterioară a disciplinelor matematice, a spiritului însuşi în care trebuie concepută matematica.

Se constată pe plan mondial un fenomen bogat în semnificaţii. Procentul elevilor din primele clase care obţin rezultate excepţionale şi foarte bune la învăţătură este aproximativ dublu faţă de procentul elevilor din aceeaşi categorie existent în şcolile primare de acum cîteva decenii (raportat la creşterea masivă a populaţiei şcolare acest procent este practic şi mai mare). Treptat, însă, o dată cu evoluţia elevilor către clasele superioare ale şcolii de cultură generală, procentul elevilor care obţin rezultate la cel mai înalt nivel calitativ scade.

Oameni de ştiinţă reputaţi din întreaga lume, asemeni psihopedagogului japonez M. Nishimoto, a profesorului sovietic S. I. Petruşin, a psihopedagogilor J. Piaget (Elveţia) şi Adolphe Ferrière (Franţa), a specialistului polonez I. Borţecki, a profesorului Omar Moore de la Universitatea din Yale (S.U.A.) etc., ca şi psihologii şi pedagogii noştri de cea mai mare autoritate atrag atenţia, în legătură cu premisele modernizării procesului instructiv-educativ la clasele I—IV, asupra unor realităţi cum sînt diferenţa între nivelul de cunoaştere şi posibilitatea de analiză a unor fapte şi fenomene ştiinţifice specifice elevilor de astăzi şi cele specifice elevilor din trecut, posibilităţile diferite ale elevilor din acelaşi an de studiu sau raportul între posibilităţile elevilor de vîrstă mică de a concepe ştiinţific un anumit fenomen şi unghiul din care priveşte profesorul mecanismul gîndirii lor (aceasta este ecuaţia cea mai greu de rezolvat, întrucît exponenţii termenilor sînt foarte diferiţi). Analiza acestor probleme îmbrăţişează o serie întreagă de factori, dintre care însă cel mai însemnat se referă la faptul că importante capacităţi de gîndire ale elevilor de vîrstă mică rămîn asemeni unor valenţe libere, nefiind utilizate şi dezvoltate sistematic în scopul formării unei concepţii ştiinţifice, al înţelegerii spiritului diferitelor discipline ştiinţifice pe care le studiază. Nerezolvată prin trecerea de la învăţămîntul eclectic la cel enciclopedic, această problemă începe să fie pusă în mod acut acum, cînd se face necesară trecerea de la învăţămîntul enciclopedic la formarea concepţiei ştiinţifice a elevilor în diverse domenii. Să reţinem pentru moment, din ansamblul problemei, faptul că în condiţiile actuale ale dezvoltării culturii, ştiinţei şi tehnicii mondiale, studiul enciclopedic devine imposibil şi inutil.

Reflecţiile făcute de Descartes în „Discursuri despre metodă" acum peste 300 de ani, în decursul altei perioade de avînt ştiinţific, recapătă o uimitoare actualitate. „Nu există perfecţie — arată marele savant francez — la operele făcute prin suprapunerea diferitelor componente executate de maeştri diferiţi... Construcţiile realizate de un singur arhitect sînt mult mai bine concepute decît acelea la care s-a încercat refolosirea zidurilor vechi, înălţate în cu totul alte scopuri".

„Nu mi-am propus — scrie el în continuare — să învăţ toate ştiinţele particulare numite, printr-un termen comun, matematică ; văzînd că deşi obiectul lor e diferit, ele se află în deplin acord prin faptul că toate nu iau în consideraţie decît diverse raporturi şi proporţii, am considerat că e mai bine să examinez trăsăturile lor generale... astfel încît să le pot aplica mai tîrziu la oricare dintre ele".

Traducînd în limbaj modern aceste observaţii vom vedea că ele se referă la formarea concepţiei, a gîndirii ştiinţifice ca element de bază al însuşirii cunoştinţelor. Şi desigur că aceasta nu este propriu numai matematicii, referindu-se în egală măsură la celelalte ştiinţe, în cadrul cărora de altfel matematica a pătruns deosebit de amplu.

Revenind la poziţia preponderentă a formării deprinderilor în procesul instructiv-educativ din primele clase, apare izbitor în ce măsură redusă sînt utilizate cuceririle psihologiei ştiinţifice moderne, ale tehnicii mijloacelor audio-vizuale, ale programării învăţămîntului în formarea acestor deprinderi. Tocmai în această etapă, cînd există posibilităţile cele mai mari de transmitere ştiinţifică şi cu maximum de randament a experienţei pedagogului prin demonstraţii concludente şi accesibile, eforturile elevilor în a dobîndi deprinderi de calcul rapid de pildă, sau deprinderi corecte de desen nu au o bază de susţinere ştiinţifică, ci sînt îndrumate după criterii subiective, învechite.

Despre îndrumarea ştiinţifică pe baza unor concepţii moderne a studiului şcolarilor din clasele mici pentru dobîndirea unei concepţii ştiinţifice unitare şi a unor deprinderi înaintate ne vom ocupa însă într-un viitor articol.

MIRCEA HERIVAN

Pe teme sindicale

Activitate cultural educativă rodnică, eficientă

În perioada care a trecut de la alegerea sa, comitetul sindicatului lucrătorilor din învățămînt din orașul Brașov a obținut o seamă de succese pe linia muncii cultural-educative în rîndul cadrelor didactice.

O atenție deosebită a fost acordată, cum e și firesc, acțiunilor menite să contribuie la ridicarea măiestriei pedagogice a membrilor de sindicat și, în primul rînd, propagandei profesionale. Au fost organizate astfel, la nivelul sindicatelor, o serie de conferințe și simpozioane pe teme pedagogice și de specialitate. Printre conferințele care au atras un număr mare de participanți se numără îndeosebi acelea care au abordat aspectele legăturii între școală și producție. Dorind să asigure un nivel cît mai ridicat al conferințelor, comitetul sindicatului a atras la aceste manifestări cadre didactice universitare, care se bucură de o binemeritată apreciere în rîndurile pedagogilor, cum sînt conf. univ. Paul Popescu-Neveanu, de la Institutul de științe pedagogice, prof. Iuliu Moraru, de la Institutul politehnic din Brașov, prof. Patița Silvestru de la I.P.C.D. Brașov și alții.

Formele folosite de comitetul sindicatului în desfășurarea propagandei pedagogice nu se opresc însă la conferințe, ci sînt multiple și variate. Merită a fi relevată, printre altele, o formă interesantă de informare a cadrelor didactice asupra unor probleme noi din domeniul muncii instructiv-educative. Este vorba, anume, de o gazetă volantă redactată de comitetul sindicatului în colaborare cu secția de învățămînt a orașului Brașov. Gazeta aceasta, care cuprinde scurte informări pe linie metodică, este pusă la dispoziția fiecărei școli, dînd cadrelor didactice posibilitatea să fie la curent cu unele procedee și metode noi de predare. O altă formă a propagandei profesionale care cîștigă tot mai mult teren în școlile din localitate o constituie informările operative asupra noutăților din domeniul pedagogiei și științei. Astfel, birourile grupelor sindicale de la școlile de 8 ani nr. 6 și nr. 5, de la Școala medie nr. 2 etc. organizează săptămînal, în pauza mare din timpul cursurilor, scurte informări asupra ultimelor cuceriri în domeniul diferitelor discipline predate în școală. Eficacitatea acestor acțiuni a determinat comitetul sindicatului să extindă experiența grupelor sindicale amintite și la alte școli.

Atît la nivelul comitetului sindicatului cît și la cel al birourilor grupelor sindicale se manifestă un viu interes pentru sprijinirea cadrelor didactice înscrise la examenele de grad. Bunăoară, la biblioteca sindicatului există un colț special amenajat pentru publicațiile necesare învățătorilor și profesorilor care dau asemenea examene. Tot aici aceștia pot găsi în permanență indicațiile bibliografice de care au nevoie. Aceluiași obiectiv, al sprijinirii cadrelor didactice în vederea absolvirii examenelor de grad, îi slujesc și consultațiile organizate de birourile grupelor sindicale de la unele școli, cum sînt școlile de 8 ani nr. 13 și nr. 15, precum și discuțiile organizate între profesorii tineri și cadrele didactice cu o experiență mai îndelungată.

Comitetul sindicatului dă multă atenție și lărgirii orizontului de cultură generală al cadrelor didactice. Bunăoară, în curînd se va împlini un an de cînd a luat ființă cercul literar „Șt. O. Iosif", în cadrul căruia învățătorii și profesorii au prilejul să desfășoare o activitate creatoare în domeniul literaturii și să se întîlnească cu numeroși scriitori din localitate și din alte orașe ale țării. Și cercul de artă plastică, înființat în ultima vreme, desfășoară o activitate demnă de laudă. De mult succes s-a bucurat, bunăoară, expoziția realizată de membrii cercului pe tema „A XX-a aniversare a eliberării patriei". Prin grija comitetului sindicatului și iubitorii de muzică își pot lărgi cunoștințele în domeniul pe care îl preferă, participînd la concerte și la spectacole muzicale.

Folosind experiența pe care a dobîndit-o în activitatea cultural-educativă, comitetul sindicatului este hotărît să-și sporească și mai mult contribuția la ridicarea nivelului general de pregătire al cadrelor didactice, aducînd astfel un sprijin tot mai însemnat muncii instructiv-educative pe care o desfășoară acestea.

SIMION MARINESCU

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului anunță că la 15 noiembrie a. c. vor avea loc concursuri de admitere în învățămîntul superior fără frecvență pentru anul universitar 1964—1965, la următoarele facultăți:

— Facultatea de matematică-mecanică de la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj;

— Facultățile de matematică de la institutele pedagogice din Baia Mare, Brașov, București, Cluj, Iași și Timișoara.

Înscrierile candidaților se primesc la secretariatele facultăților pînă în seara zilei de 14 noiembrie a. c.

★

În ziua de 10 noiembrie se va organiza un concurs de admitere la institutele pedagogice de învățători cu durata de 2 ani — curs de zi, în următoarele localități: Bacău, Blaj, Sibiu (cu limba de predare germană), Cluj, Oradea, Galați, Iași, Sighet, Odorhei, Buzău, Suceava și Constanța. La concursul de admitere se pot înscrie absolvenții școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate, care nu au depășit vîrsta de 27 ani.

Tot la 10 noiembrie vor avea loc concursuri de admitere la cursurile fără frecvență de la institutele pedagogice de învățători cu durata de 2 ani din următoarele localități: Cîmpulung Muscel, Arad, Cluj, Galați, Iași, Sighet și Suceava

În biblioteca Școlii N. Crețulescu din București

Legătură strînsă cu părinții elevilor

O dată cu începutul acestui an școlar, colectivele pedagogice au reluat contactul cu părinții elevilor, hotărîte să întărească și mai mult legătura școlii cu familia în vederea cît mai bunei desfășurări a muncii de educare multilaterală a elevilor.

Tov. **Maria Dumitrescu**, de la Școala medie de muzică din Ploiești, ne scrie că, după ce la începutul anului școlar au avut loc, în adunări cu părinții pe clase, expuneri despre cerințele noului regulament al școlilor de cultură generală, s-a trecut la organizarea lectoratului pentru părinți. Dorind ca lucrările acestuia să intereseze cît mai îndeaproape pe cei cărora li se adresează, cadrele didactice au solicitat pe părinți să arate ce teme ar dori să se dezbată în cadrul lui. Ca urmare s-a stabilit pentru ședințele lectoratului o tematică interesantă, care cuprinde expuneri legate de specificul școlii. Printre altele, de exemplu, vor fi dezbătute teme ca „Sprijinul familiei în realizarea educației muzicale a copiilor", „Înlăturarea supraîncărcării copiilor în familie" etc.

Discutarea unor asemenea teme va constitui pentru părinți nu numai o îndrumare pedagogică în general, ci și un ajutor concret, eficient în propria lor preocupare de a-și educa în mod corespunzător copiii, de a-i pregăti cît mai bine pentru viitoarea lor profesiune.

■

Recent, ne informează tov. **Ioan Micu**, directorul adjunct al Școlii medii nr. 1 din Onești, în sala Casei de cultură din acest oraș s-a desfășurat prima ședință a lectoratului pentru părinții elevilor școlii. În cadrul acestei ședințe, în care s-a subliniat necesitatea colaborării dintre școală și familie, au luat cuvîntul numeroși părinți, demonstrînd că rezultatele obținute de copiii lor la învățătură se datorează în mare măsură și strînsei legături pe care au avut-o în permanență cu școala. S-au ridicat totodată o serie de probleme privind crearea unui regim de muncă judicios al elevilor în familie, organizarea și supravegherea timpului liber al acestora de către părinți, cultivarea înclinațiilor lor artistice etc.

Pentru ședințele viitoare ale lectoratului s-au stabilit teme ca „Organizarea timpului de muncă, odihnă și recreere a școlarilor din clasele mici", „Rolul familiei în organizarea timpului liber al elevilor" etc.

■

Aceleiași probleme a activității de îndrumare a părinților îi este consacrată și o scrisoare semnată de tov. **Ștefan Covrig** din Tîrnăveni. Autorul scrisorii ne relatează faptul că tînăra învățătoare Lucia Oltean din satul Șeulia, raionul Tîrnăveni, aflată în primul an de muncă în școală, a discutat de curînd cu părinții elevilor ei din clasa I o serie de probleme referitoare la pregătirile acestora pentru lecții, la disciplina lor, la ținuta micilor școlari etc.

Combătînd unele practici dăunătoare, ca lipsa de supraveghere din partea părinților, folosirea copilului, în timpul programului său de lucru, pentru a efectua diferite sarcini mărunte legate de treburile casei, învățătoarea a dat ca exemplu pozitiv pe acei părinți care, în urma respectării judicioase a programului indicat cu ocazia vizitelor la domiciliu, i-au ajutat pe copii să obțină rezultate bune la învățătură.

Pornind de la cunoașterea realității din clasă și familie, continuînd să-și viziteze elevii la domiciliu și să dea îndrumări amănunțite părinților, tînăra învățătoare din Șeulia se străduiește să-și facă din aceștia colaboratori apropiați în rezolvarea problemelor instructiv-educative.

■

O activitate interesantă desfășoară în rîndurile părinților și învățătorii din clasele I—IV ale Școlii de 8 ani din Marghita. După cum ne scrie tov. **Paulina Moraru**, în organizarea acestei activități s-a avut în vedere ca discuțiile cu părinții să se oprească îndeosebi asupra problemelor pe care le ridică viața colectivelor de elevi.

Așa, de exemplu, la ședința din luna octombrie, cu tema „Ajutorul pe care trebuie să-l acorde părinții copiilor", s-a arătat, pe baza unor exemple concrete (de pildă, scrierea literelor învățate în clasa I, executarea desenelor la geografie în clasa a III-a etc.) cum trebuie ajutați elevii din clasele mici, așa ca acest ajutor să nu ducă la executarea lucrărilor de către părinți.

Pentru ședința în care se va discuta despre verificarea cunoștințelor elevilor, așa încît părinții să poată verifica și ei, acasă, aceste cunoștințe și să înțeleagă criteriile aprecierii lor, li se vor citi cîteva lucrări care au primit note mari și altele care au primit note mici și se va organiza o expoziție cuprinzînd caiete ale elevilor și diferite obiecte executate de ei.

Îndrumați îndeaproape de învățători, părinții vor putea să dea copiilor lor un ajutor efectiv în ridicarea nivelului lor la învățătură, pe linia cerințelor stabilite de școală.

■

Conștienți de faptul că și ei au datoria să sprijine munca școlilor, numeroși părinți se interesează de problemele organizatorice și materiale ale acestora, contribuind la cît mai buna lor rezolvare. Așa procedează, de exemplu, părinții elevilor din comuna Balotești, raionul Răcari. După cum ne scrie tov. **M. Anghel**, directorul Școlii de 8 ani din această comună, comitetul de părinți din Balotești a ajutat la cuprinderea la cursuri a tuturor copiilor de vîrstă școlară și la asigurarea frecvenței acestora, la organizarea unor excursii pentru elevi, ca și la efectuarea unor reparații la localul școlii.

CĂRȚI

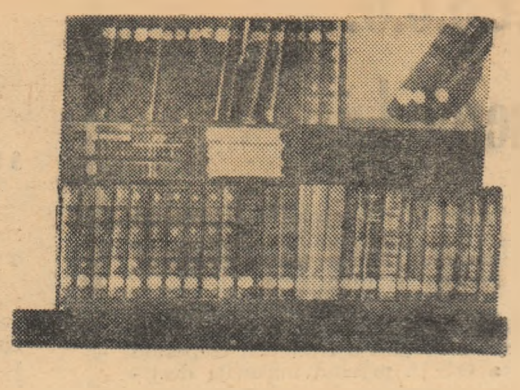

„Pagini de limbă și literatură romînă veche"

Problema textelor alese, atît de necesare în predarea literaturii romîne, a fost nu o dată dezbătută în coloanele presei pedagogice și la consfătuirile profesorilor de specialitate, cerîndu-se tipărirea urgentă a unor crestomații literare în strictă concordanță cu programa școlară. Iată de ce profesorii de literatură au salutat cu bucurie apariția crestomației **„Pagini de limbă și literatură romînă veche"** — alcătuită, prefațată și adnotată de conf. univ. B. Cazacu, publicată recent în Editura tineretului („Biblioteca școlarului"). Judicios concepută, această crestomație este, așa cum a dorit-o autorul, „un instrument de lucru menit să răspundă, în primul rînd, necesităților învățămîntului".

Prefața lucrării conține un succint istoric al dezvoltării scrisului romînesc, implicit al dezvoltării limbii literare romîne, de la origini și pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Scrisă într-un stil științific accesibil elevilor (ceea ce, în treacăt fie spus, nu se întîlnește în toate prefețele din colecția „Biblioteca școlarului"), prefața îi informează pe cititori asupra principalelor probleme referitoare la dezvoltarea literaturii romîne vechi, precum și asupra epocii în care s-a format limba romînă literară (autorul expune, de pe poziții critice, opiniile controversate din ultimii ani referitoare la această interesantă problemă).

Pe lîngă pagini clasice din literatura secolelor XVI—XVIII, crestomația cuprinde și fragmente mai puțin cunoscute, menite a lărgi orizontul elevilor. Astfel, sînt reproduse fragmente din „Răspunsul împotriva Catehismului calvinesc" al lui Varlaam, „Pravilele" lui Vasile Lupu și Matei Basarab, „Letopisețul Țării Moldovei de la zidirea lumii pînă la 1661" al lui N. Costin, „Din a doua domnie a lui Nicolae Alexandru-Vodă" de Axinte Uricariul etc.

Fiecare fragment este precedat de cîteva scurte indicații referitoare la autor sau la operă, precum și la contribuția adusă la dezvoltarea limbii și literaturii romîne. În totalitatea lor, aceste scurte indicații alcătuiesc un compendiu al literaturii romîne vechi, extrem de util pentru elevi.

Arhaismele, dimpreună cu unele expresii specifice limbii vechi romînești, sînt explicate în subsolul paginilor. Socotim că ar fi fost util pentru elevi să se fi dat, la sfîrșitul crestomației, și un glosar în care să fi fost trecute arhaismele mai importante (îndeosebi acelea care revin la clasicii de mai tîrziu: Odobescu, Eminescu, Sadoveanu), precum și anumite forme specifice limbii romîne vechi.

Atît precizările și datele preliminare, cît și notele explicative din subsolul paginilor — alcătuite într-un stil atrăgător, menit a deștepta curiozitatea științifică a elevilor — îngăduie o mai bună înțelegere a textului și o mai justă apreciere a valorii lui lingvistice și literare.

La sfîrșitul crestomației sînt reproduse aprecieri critice referitoare fie la particularitățile lingvistice sau la valoarea artistică a textului, fie la personalitatea autorului și la locul pe care-l ocupă acesta în dezvoltarea limbii și literaturii romîne vechi. Se dau astfel citate din lucrările lui B. P. Hașdeu, Ovid Densusianu, N. Iorga, N. Cartojan, Sextil Pușcariu, P. P. Panaitescu, G. Călinescu, Al. Rosetti, Dan Simionescu, I. C. Chițimia și alții.

Lucrarea **„Pagini de limbă și literatură romînă veche"** este astfel deosebit de utilă atît elevilor, cît și profesorilor, pe care îi ajută nemijlocit în predarea literaturii romîne vechi.

prof. VLADIMIR DOGARU

„Literatura romînă premodernă"

Lucrarea **„Literatura romînă premodernă"** de Al. Piru, apărută recent în Editura pentru literatură, continuînd studiul fenomenului literar început în lucrarea anterioară a autorului — **Literatura romînă veche** — prezintă literatura noastră națională din primele trei decenii ale secolului al XIX-lea, perioadă care vestește epoca literaturii patruzecioptiste, dar care conține încă numeroase elemente caracteristice literaturii vechi.

Literatura romînă premodernă cuprinde mai multe secțiuni: „Școala ardeleană", „Ultimii cronicari munteni", „Cronici rimate muntene și moldovene", Un pamfletar: „Ionică Tăutu", „Goleștii" (Iordache și Dinicu), „Trei dascăli iluministi" (Gh. Lazăr, Eufrosin Poteca și Grigore Pleșoianu), „Poezia clasică lirică în Moldova" și „Poezia clasică lirică în Țara Romînească".

Dat fiind caracterul bivalent al epocii premoderne — în care se infiltrează idei noi, înaintate, cum sînt necesitatea îndreptării relelor sociale, a dezvoltării învățămîntului și culturii, a consolidării sentimentelor patriotice etc. — dar în care formele artistice și modalitățile de expresie rămîn, în mare parte, aceleași, criteriul folosit de Al. Piru în prezentarea acestui bogat material este cel al unei sinteze analitice.

Informațiile teoretice, mereu confruntate cu adevărul istoric, cu faptele și documentele epocii, expresia echilibrată, alegerea judicioasă a citatelor, argumentarea bogată a concluziilor — chiar și atunci cînd unele dintre ele pot suscita obiecții — fac din această lucrare o serioasă contribuție la cunoașterea cît mai temeinică a literaturii noastre.

FANICĂ N. GHEORGHE

„TEATRU ȘCOLAR"

Casa centrală a creației populare a inaugurat recent o nouă colecție, intitulată „Teatru școlar" — menită să pună la dispoziția pionierilor și elevilor un repertoriu propriu, care să corespundă atît preocupărilor, cît și posibilităților interpretative ale micilor artiști. Autori ca Virgil Stoenescu, Petre Luscalov, Victor Bîrlădeanu, Eduard Jurist, Ion Mustață, Dan Tărchilă și mulți alții au fost invitați să asigure acestei colecții lucrări cu o tematică variată, interesantă, bogate în învățăminte și accesibile echipelor teatrale din școli. Totodată se vor tipări și traduceri din alte limbi.

Primele lucrări au și apărut. Este vorba de piesele „Metronom" de Victor Bîrlădeanu și „Cine a pierdut un stilou?" de Teodora Crivăț.

Piesa „Metronom" ridică o problemă deosebit de interesantă: aceea a legăturilor tovărășești și prietenești în opoziție cu vedetismul, egoismul, individualismul. Autorul urmărește transformarea care se produce în elevul Marian Ciurcea sub influența colectivului pionieresc al clasei sale, a profesorilor, a părinților. Și cea de a doua piesă, „Cine a pierdut un stilou?", tratează o temă specifică tinerei generații de astăzi, principala idee pe care o demonstrează fiind aceea că onoarea unui elev poate deveni, la un moment dat, o problemă de onoare pentru întreaga clasă. Piesa Teodorei Crivăț subliniază tăria colectivului, care încă de pe băncile școlii este chemat să sancționeze sau să ajute pe fiecare din membrii lui și să pună la baza relațiilor dintre oameni încrederea, atitudinea activă față de tot ceea ce privește pe fiecare individ în parte.

Șirul colecției „Teatru școlar" va continua cu un program vesel pentru pionieri și școlari, intitulat „Sus ancora", de Eduard Jurist și Ion Mustață. Se află, de asemenea, sub tipar și piesa „Fratele meu Culai" de Dan Tărchilă. În sfîrșit, este anunțată apariția piesei „O enigmă care s-a lămurit", iscălită de Virgil Stoenescu.

Colecția „Teatru școlar" apare într-o prezentare foarte îngrijită. Fiecare broșură este însoțită de îndrumări regizorale, menite să contribuie la explicarea ideilor majore desprinse din text, a modului cum aceste idei pot fi subliniate în spectacol. De asemenea, broșurile cuprind numeroase ilustrații înfățișînd decorul piesei, costumele etc.

Pentru îmbogățirea continuă a tematicii colecției „Teatru școlar" vor fi binevenite sugestiile educatorilor, ale părinților și ale pionierilor și elevilor înșiși, care vor contribui la transformarea acestei colecții într-un auxiliar tot mai important al muncii de educare a tinerei generații.

MIHAI CRIȘAN

Mijloacele audio - vizuale și folosirea lor

(Urmare din pag. 1)

cesitatea cunoașterii de către profesori a metodicii utilizării materialelor intuitive audio-vizuale. În țara noastră au fost publicate în ultimii ani o serie de materiale în legătură cu mijloacele audio-vizuale. Marea majoritate a acestora tratează însă numai importanța utilizării lor și prea puține modul cum trebuie alese aceste mijloace, cum trebuie introduse în lecție astfel încît să fie organic legate de conținutul ei și să slujească unui scop instructiv-educativ, nu să apară ca ceva suplimentar, ca o destindere sau o distracție. Se impune, de aceea, ca metodiștii și pedagogii să se preocupe mai mult de acest aspect al problemei și, printr-o susținută muncă de documentare și cercetare, să pună la dispoziția învățătorilor și profesorilor indicațiile metodice necesare, în lucrări care să fie dezbătute în cadrul cercurilor pedagogice. Profesorii ar putea discuta, în ședințele lunare ale cercurilor, la care lecții din luna următoare este bine să se folosească materialele tehnice audio-vizuale, ar putea primi indicații asupra modului de funcționare a aparatelor, asupra mînuirii materialului didactic audio-vizual, ca și asupra modului cum să-l utilizeze (eventual s-ar putea organiza lecții model). Trebuie insistat asupra faptului că folosirea acestor aparate nu cade numai în sarcina profesorului de fizică, așa cum se consideră în mod greșit uneori. Indiferent de specialitate, orice profesor trebuie să cunoască manevrarea corectă a aparatelor, cu atît mai mult, cu cît aceasta se poate însuși ușor și într-un timp scurt.

Trebuie luată de asemenea în considerare problema calității aparaturii de proiecție și sonorizare. Dă rezultate bune și este utilizat cu succes în școlile noastre aparatul de proiecție cinematografică T 16. Aparatele de proiecție statică — diaproiectoarele și epidiaproiectoarele — nu permit însă totdeauna proiectarea unei imagini suficient de mari și luminoase, care să poată fi urmărită în condiții bune de către toți elevii unei clase. O proiecție mai întunecoasă, mai neclară decît cea pe care elevul o vede în sala de cinematograf sau la căminul cultural duce la scăderea interesului său față de imaginile proiectate în clasă și, deci, și față de lecție. Este necesar, de aceea, să se construiască diaproiectoare și epiproiectoare școlare puternice, care să corespundă mai bine scopurilor învățămîntului. Credem că ar fi de un real folos ca, înainte de omologarea unor astfel de aparate, proiectanții să consulte și cadrele didactice care le vor utiliza. Experimentarea aparatelor în cîteva școli, înainte de a se trece la producția de serie, ar putea determina eventuale modificări menite să le îmbunătățească.

Ar fi bine să se acorde o atenție sporită laboratoarelor foto din școli, îndrumării activității acestora. Necesitatea unor astfel de laboratoare este justificată nu numai de posibilitățile pe care le creează pentru confecționarea albumelor tematice sau pentru schimbul de fotografii cu alte școli din țară și cu școli de peste hotare, în scopul educației patriotice și internaționaliste a tineretului, dar și de faptul că în cadrul lor se pot confecționa cu mijloace proprii, sub conducerea profesorilor, fotografii, diapozitive și diafilme necesare lecțiilor. Fotoreproducerile din cărți, reviste și alte publicații, precum și fotografii prezentînd aspecte geografice, monumente istorice, întreprinderi industriale din localitate și din întreaga țară (acestea din urmă luate cu prilejul excursiilor) pot completa în chip binevenit diafilmele și diapozitivele produse pe scară centrală.

Un loc de primă însemnătate îl ocupă, în rîndul mijloacelor tehnice audio-vizuale, filmul didactic. Școlile noastre au la dispoziție o serie de filme valoroase, care constituie un real ajutor în predare. Sîntem de părere însă că este posibilă, fără prea mari dificultăți, îmbogățirea în această privință a Arhivei naționale de filme. În general, este considerat film didactic acela care durează minimum 12—15 minute. Ori, asemenea filme se realizează cu mare consum de materiale și energie. Trebuie elaborate, desigur, și astfel de filme, a căror necesitate este neîndoioasă. Dar credem că foarte multe filme care nu au fost destinate pentru școli — pur și simplu filme artistice, documentare sau jurnale de actualități — conțin secvențe de unul, două sau trei minute ce pot ilustra foarte bine o lecție de fizică, de geografie, de zoologie, de literatură sau istorie etc. O comisie alcătuită din profesori de diverse specialități ar putea, prin vizionare, să trieze și să selecționeze foarte multe asemenea secvențe care să devină filme didactice în cel mai autentic sens al cuvîntului.

În sfîrșit, o ultimă problemă pe care am dori s-o tratăm aici: aceea a folosirii radioului și televiziunii în școala noastră. În programele posturilor de radio și televiziune sînt multe emisiuni pentru pionieri și școlari. Totuși, considerăm că este timpul ca această fază să fie depășită și, printr-o studiere atentă a posibilităților, radioul și televiziunea să devină și mijloace de învățămînt. S-ar putea organiza emisiuni-lecții care ar fi de folos nu numai elevilor de la cursurile de zi, ci și celor de la cursurile fără frecvență. Nu încape nici o îndoială că lecțiile ținute la un nivel corespunzător, alcătuite cu grijă, de cadre didactice competente, ar fi deosebit de apreciate.

Mulțimea și varietatea problemelor legate de generalizarea folosirii mijloacelor moderne audio-vizuale în procesul de învățămînt cere o rezolvare complexă, care să țină seama de toate aspectele. Socotim că se face simțită, de aceea, necesitatea unui for care să coordoneze întreaga activitate din acest domeniu. Un asemenea for — un centru național de mijloace audio-vizuale — în cadrul căruia ar lucra cercetători în domeniul pedagogiei, metodiști, profesori de toate specialitățile și tehnicieni bine pregătiți, ar putea desfășura în mod organizat o susținută muncă de documentare, cercetare și îndrumare pentru aplicarea pe scară largă a mijloacelor moderne în învățămîntul nostru de cultură generală.

Adoptarea de către Conferinţa U.N.E.S.C.O. a unei rezoluţii privind educarea tineretului

După cum se ştie, începînd de la 20 octombrie a.c. se desfăşoară la Paris cea de a XIII-a sesiune a Conferinţei generale UNESCO. In cadrul lucrărilor conferinţei un loc însemnat îl ocupă problemele coexistenţei paşnice şi problemele cooperării culturale internaţionale.

Delegaţia la sesiune a R.P. Romîne, condusă de acad. Athanase Joja, preşedintele comisiei naţionale a R. P. Romîne pentru UNESCO şi membru al Consiliului executiv al UNESCO, aduce o contribuţie însemnată la lucrările acesteia.

Astfel, în şedinţa plenară din 26 octombrie, acad. Athanase Joja a abordat una dintre problemele esenţiale ce revin UNESCO — programul mondial de alfabetizare. „Trebuie, după părerea noastră, ca neapărat UNESCO să înscrie în programul său cu litere de foc această sarcină anevoioasă şi măreaţă şi să contribuie, astfel, în a face omenirea mai bună prin cunoaştere şi demnitate — a spus conducătorul delegaţiei R. P. Romîne. Romînia va da bucuroasă concursul său la programul experimental în măsura în care experienţa noastră va fi profitabilă pentru a face să progreseze acest vast proiect. Dar pentru că vorbim de educaţie — a spus în continuare acad. Athanase Joja — mai există încă un domeniu care ne este deosebit de scump: este acela al educării tinerilor". Arătînd că ideea unei conferinţe internaţionale asupra problemelor tineretului — lansată acum patru ani, de la aceeaşi tribună, de delegaţia romînă a fost adusă la îndeplinire, conferinţa de la Grenoble din vara aceasta putînd să-şi facă cunoscută poziţia într-un domeniu atît de vast şi actual ca educaţia extrăşcolară a tinerilor, vorbitorul a apreciat că recomandările formulate la Grenoble sînt de cel mai mare interes atît pentru programele UNESCO privind tineretul, cît şi pentru acţiunea Naţiunilor Unite în favoarea promovării în rîndul tinerilor a ideilor de pace, de respect mutual şi de înţelegere între popoare. „Importanţa unei declaraţii solemne în acest domeniu ca document unic, investit cu autoritatea Naţiunilor Unite, în ceea ce priveşte tineretul a obţinut la Grenoble o aprobare unanimă — a afirmat conducătorul delegaţiei romîne. Am dori să constatăm în lucrările noastre acelaşi spirit de înţelepciune şi de cooperare în ceea ce priveşte una dintre problemele etice cele mai importante ale timpului nostru".

La dezbaterea generală asupra programului de educaţie pentru 1965—1966, care a avut loc în cadrul comisiei programului celei de a XIII-a sesiuni a Conferinţei generale, a luat cuvîntul prof. univ. Jean Livescu, adjunct al ministrului învăţămîntului al R. P. Romîne, membru al delegaţiei R. P. Romîne. In intervenţia sa vorbitorul s-a ocupat de o serie de probleme legate de educaţie şi a relevat faptul că, pe baza unei propuneri franco-romîne unanim sprijinite, conferinţa de la Grenoble a recomandat ca O.N.U. să continue cu precădere, la a 19-a sesiune a Adunării Generale, examinarea şi elaborarea finală a declaraţiei privind măsurile pentru promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor păcii, respectului reciproc şi înţelegerii între popoare.

In şedinţa de marţi 3 noiembrie a comisiei pentru program a celei de-a 13-a Conferinţe generale UNESCO a fost adoptat, în unanimitatea celor 67 de membri, proiectul de rezoluţie prezentat de nouă ţări: Romînia, Franţa, India, Mali, Maroc, Mexic, Pakistan, Senegal şi Iugoslavia.

Proiectul de rezoluţie, care se referă la deliberările celei de-a 18-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. privind măsurile destinate pentru a promova în rîndurile tineretului idealurile de pace, respect mutual şi înţelegere între popoare, cît şi la recomandările adoptate în legătură cu această problemă de Conferinţa internaţională a tineretului de la Grenoble, din 1964, declară:

„Considerînd că este important ca principiile fundamentale relative la idealurile de pace, respectul mutual şi înţelegerea între popoare să fie formulate cu referire la tineret şi salutînd hotărîrea Adunării Generale a O.N.U. de a elabora o declaraţie internaţională privind asemenea principii; subliniind interesul pe care îl va prezenta o asemenea declaraţie solemnă asupra unui subiect atît de esenţial pentru viitorul omenirii şi exprimînd, în fine, urarea ca această declaraţie să fie astfel formulată încît să întrunească aprobarea universală; recomandă adoptarea unei asemenea declaraţii de către O.N.U., cu prilejul celei de-a 19-a sesiuni a Adunării Generale şi aducerea sa la îndeplinire sub forma unui program concret de către Naţiunile Unite, instituţiile sale specializate, guvernele, organizaţiile naţionale şi internaţionale ale tineretului".

Adoptarea rezoluţiei confirmă o dată mai mult că ideea educării tinerei generaţii a lumii în spiritul păcii şi prieteniei, idee susţinută în repetate rînduri de ţara noastră, se bucură de un larg ecou în cadrul opiniei publice mondiale şi al unor înalte organisme internaţionale.

Corespondenţa

SUCEAVA

Tov. **I. Francisc** ne face cunoscute, într-o scrisoare trimisă recent, preocupările secţiei de învăţămînt a regiunii Suceava pentru perfecţionarea pregătirii inspectorilor.

Secţia regională — se spune în scrisoare — organizează periodic consfătuiri cu întregul aparat de îndrumare şi control regional, raional şi orăşenesc. La o asemenea consfătuire, care a avut loc nu de mult în oraşul Botoşani, s-au prezentat cîteva referate tratînd aspecte noi legate de efectuarea inspecţiei şcolare. Astfel, în referatul intitulat „Organizarea şi desfăşurarea inspecţiei şcolare", tov. Constantin Popescu, inspector metodist regional, a vorbit despre tehnica efectuării inspecţiei şcolare. Tov. Dumitru Grigoriu, lector la I.P.C.D. Iaşi, s-a ocupat în referatul său de controlul desfăşurării lecţiei. Problemelor îndrumării muncii directorului i-a fost consacrat referatul prezentat de tov. Pelaghia Popescu, lector la I.P.C.D. Iaşi. De asemenea, a fost prezentat un referat care a tratat despre problemele alcătuirii procesului-verbal de inspecţie.

La discuţiile purtate pe marginea acestor referate au luat cuvîntul şefi ai secţiilor raionale de învăţămînt şi numeroşi inspectori, care s-au referit la activitatea lor proprie, făcînd astfel un util schimb de experienţă.

VÎNJU-MARE-OLTENIA

Despre îndrumarea muncii metodice din şcoli ne scrie tov. **Mihai Burci**, inspector la secţia de învăţămînt a raionului Vînju Mare, care ne relatează unele măsuri luate de această secţie pentru înlăturarea formalismului din activitatea comisiilor pe specialităţi.

Astfel, comisiile au primit indicaţii să-şi stabilească temele pe baza propunerilor făcute de cadrele didactice şi de directorii de şcoli, aşa încît temele luate în discuţie să izvorască nemijlocit din realităţile concrete ale muncii instructiv-educative. S-au dat de asemenea indicaţii ca lecţiile model să fie ţinute de cel mai bun metodist al comisiei.

Pentru cît mai buna pregătire a şedinţelor în care se dezbat referate şi se analizează lecţii model, responsabilii comisiilor metodice au fost îndrumaţi să stabilească din vreme materialul bibliografic, astfel încît toate cadrele didactice să-l poată studia atent. De asemenea, s-a dat indicaţia ca responsabilii să asiste la lecţiile profesorilor şi învăţătorilor şi să facă observaţii pe care să le pună apoi în discuţie.

TURNU MĂGURELE

Recent, ne comunică tov. **Anastasie Bogdan**, a avut loc adunarea generală a membrilor subfilialei din Turnu Măgurele a Societăţii de ştiinţe matematice. Cu acest prilej membrii subfilialei, profesori de matematică în şcolile raionului, au ascultat o expunere a conf. univ. N. Mihăilă despre aplicaţiile matematicii în economie.

CÎNTEC PATRIEI

Versuri: ELISABETA DIMITRIU — **Muzica: ZAHARIA POPESCU**

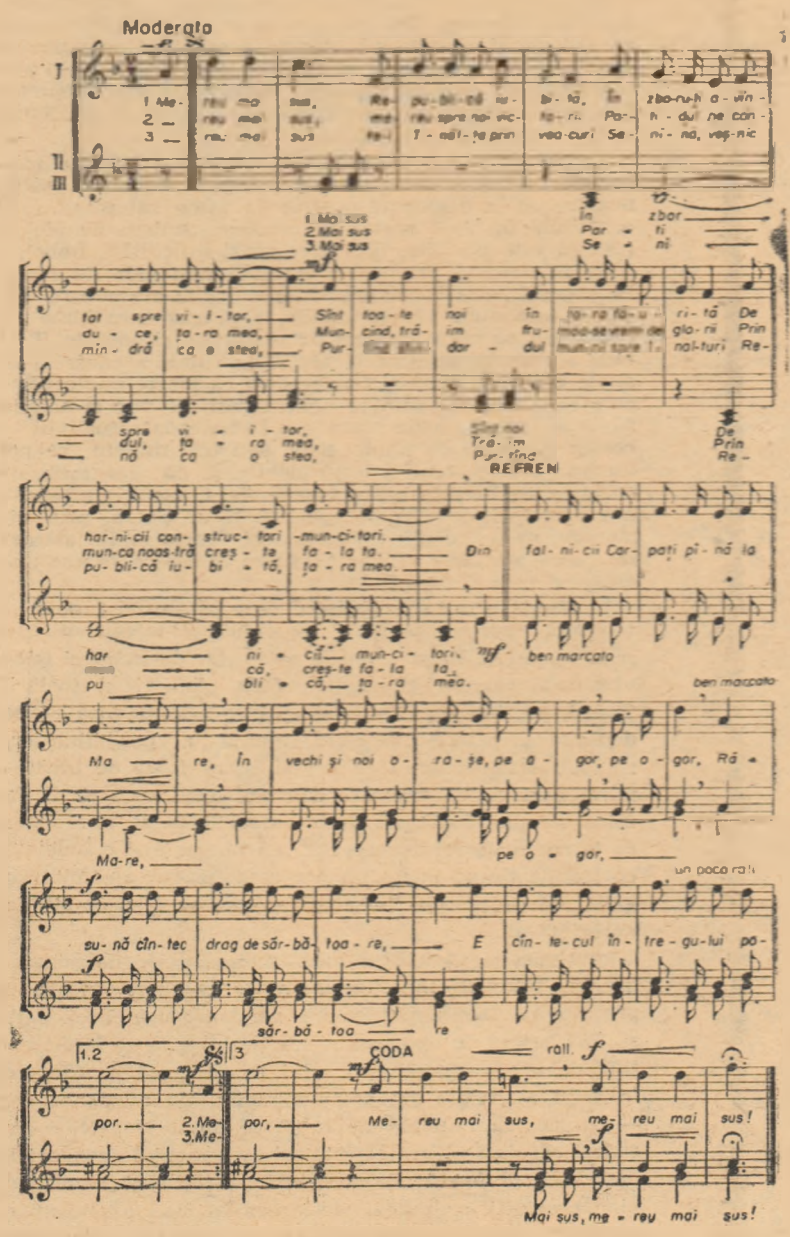

Mereu mai sus

I.

Mereu mai sus, Republică iubită
În zboru-ţi avîntat spre viitor,
Sînt toate noi în ţara făurită
De harnicii constructori — muncitori.

Refren:

Din falnicii Carpaţi pînă la Mare
În vechi şi noi oraşe, pe ogor,
Răsună cîntec drag de sărbătoare
E cîntecul întregului popor.

II

Mereu mai sus, mereu spre noi victorii
Partidul ne conduce, ţara mea,
Muncind, trăim frumoase vremi de glorii,
Prin munca noastră creşte fala ta.

Refren:

III.

Mereu mai sus te-i înălţa prin veacuri
Senină, veşnic mîndră ca o stea,
Purtînd stindardul muncii spre înalturi
Republică iubită, ţara mea.

Refren:

CONCURSURI

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti anunţă scoaterea la concurs a postului didactic de şef de lucrări, poziţia XXIX/4, la catedra de chirurgie I şi obstetrică, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariţia prezentului anunţ, la rectoratul institutului, o cerere de înscriere însoţită de următoarele acte în dublu exemplar: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe; lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care acesta îşi are funcţia de bază; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică semnat de candidat; autobiografie.

Concursul va avea loc după două luni de la apariţia anunţului, la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti, bd. Mărăşti nr. 59, de la rectoratul căruia se pot obţine zilnic, între orele 9—14, informaţii suplimentare.

★

Institutul agronomic din Timişoara anunţă ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

1) profesor la catedra de farmacologie, disciplina farmacologie şi receptură, poziţia XVI/1 din statul de funcţiuni;

2) conferenţiar la catedra de patologia bolilor infecţioase, disciplina patologia şi clinica bolilor infecţioase poziţia XVII/1 din statul de funcţiuni;

3) conferenţiar la catedra de zootehnie specială, disciplina bovine, ecvine, poziţia XIV/13 din statul de funcţiuni;

4) asistent la catedra de chimie, disciplina agrochimie, poziţia IX/11 din statul de funcţiuni;

5) asistent la catedra de chimie, disciplina chimie generală şi biologică, poziţia IX/13 din statul de funcţiuni;

6) şef de laborator la catedra de chimie, poziţia IX/14 din statul de funcţiuni;

7) preparator la catedra de matematică şi fizică, disciplina fizică şi meteorologie, poziţia VIII/8 din statul de funcţiuni;

8) asistent la catedra de agricultură generală, disciplina îmbunătăţiri funciare, poziţia I/11 din statul de funcţiuni;

9) asistent la catedra de agricultură generală, disciplina topografie, poziţia I/13 din statul de funcţiuni;

10) şef de laborator la catedra de zootehnie specială, disciplina zootehnie, poziţia XIII/10 din statul de funcţiuni;

11) şef de laborator la catedra de zootehnie specială, disciplina pisciculturа şi sericicultură, poziţia XIII/11 din statul de funcţiuni;

12) preparator la catedra de zootehnie specială, disciplina avicultura, poziţia XIII/12 din statul de funcţiuni;

13) şef de laborator la catedra de zootehnie specială, disciplina bovine, ecvine, poziţia XIII/22 din statul de funcţiuni;

14) preparator la catedra de zootehnie specială, disciplina ovine-suine, poziţia XIII/20 din statul de funcţiuni;

15) preparator la catedra de zootehnie specială, disciplina igiena animalelor domestice, poziţia XIV/21 din statul de funcţiuni;

16) şef de laborator la catedra de anatomie, disciplina anatomia şi fiziologia animalelor domestice, poziţia X/16 din statul de funcţiuni;

17) şef de laborator la catedra de zootehnie generală şi alimentaţie, disciplina zootehnie generală şi genetică, poziţia XII/9 din statul de funcţiuni;

18) preparator la catedra de zootehnie generală şi alimentaţie, disciplina alimentaţia animalelor domestice, poziţia XII/10 din statul de funcţiuni;

19) şef de laborator la catedra de reproducţie, disciplina reproducţie obstetrică şi însămînţări artificiale, poziţia XV/8 din statul de funcţiuni;

20) preparator la catedra de reproducţie, disciplina patologia şi clinica bolilor chirurgicale, poziţia XV/9 din statul de funcţiuni;

21) conferenţiar la catedra de agricultură generală disciplina topografie şi desen, poziţia I/4 din statul de funcţiuni;

22) conferenţiar la catedra de botanică şi fiziologie vegetală, disciplina botanică, poziţia V/2 din statul de funcţiuni.

Cererea pentru înscrierea la concurs se va înainta rectoratului Institutului agronomic din Timişoara, în termen de o lună de la publicarea prezentului anunţ, însoţită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii, lucrările ştiinţifice, într-un singur exemplar, certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia în care îşi are funcţia de bază, memoriu de activitate, certificat de vechime în muncă, autobiografia.

Data concursului se va anunţa ulterior.

Informaţii suplimentare se primesc la rectoratul institutului, Timişoara, Piaţa Unirii nr. 1/a, telefon 14953.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii voluntari din unităţile de învăţămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

40 132